

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

**Правни оквир употребе ИКТ у извршним
поступцима у одабраним државама бивше
Југославије (Републике Србије, Републике
Хрватске и Републике Северне Македоније)**

(Мастер рад)

Ментор
Проф.др Невена Петрушић

Студент
Стефан Пешић
Број индекса: М034/19-О

Ниш, 2022.

САДРЖАЈ

УВОД	1
I АУТОМАТИЗАЦИЈА ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	8
1. Појам аутоматизације поступка извршења	8
2. Предлог за извршење у електронском облику	9
3. Дигитализација достављања	10
3.1. Појам и значај достављања у извршном поступку.....	10
3.2. Електронска огласна табла	12
4. Електронско јавно надметање	14
4.1. Разлози увођења електронске продаје у извршни поступак	15
4.2. Организација и поступак електронског јавног надметања	16
4.3. Платформа „е-Аукција“	21
5. Аутоматизација у поступцима у којима је као извршни дужник наведен корисник буџетских средстава	26
5.1. Обавештење о намери подношења предлога	27
5.2. Захтев за одређивање јавног извршитеља	27
6. Електронске евиденције и електронски регистри у извршном поступку.....	28
6.1. Регистар судских забрана	28
6.2. Електронска евиденција јавних извршитеља	29
II АУТОМАТИЗАЦИЈА ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА У РЕПУБЛИЦИ ХРВАТСКОЈ .	31
1. Појам аутоматизације извршног поступка у Републици Хрватској.....	31
2. Предлог за извршење у електронском облику	33
3. Дигитализација достављања	34
4. Електронска јавна дражба	36
4.1. Улога ФИНА-е у извршном поступку.....	37
4.2. Организација и поступак продаје на „електроничкој јавној дражби“	39
5. Електронски регистар у извршном поступку	48
III АУТОМАТИЗАЦИЈА ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА У РЕПУБЛИЦИ СЕВЕРНОЈ МАКЕДОНИЈИ	51
1. Употреба ИКТ у извршном поступку у Републици Северној Македонији	51
2. Извршитељи као носиоци јавноправних овлашћења у поступку извршења	52

2.1. Услови за именување извршитеља	53
2.2. Електронско полагање испита	53
2.3. Електронска опрема и простор неопходни за обављање послова извршења	54
2.4. Обавезна електронска комуникација извршитеља	54
2.5. Расподела захтева за извршење потраживања из комуналних услуга по основу извршне исправе	55
3. Електронски регистри и евиденције у извршном поступку Републике Северне Македоније.....	56
3.1. Електронска евиденција јавних извршитеља, заменика и помоћника извршитеља	57
3.2. Електронски регистар примљених захтева за извршење	57
3.3. Извештај о раду извршитеља.....	58
IV СЛИЧНОСТИ И РАЗЛИКЕ ПРАВНИХ ОКВИРА УПОТРЕБЕ ИКТ У ИЗВРШНИМ ПОСТУПЦИМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, ХРВАТСКЕ И СЕВЕРНЕ МАКЕДОНИЈЕ.....	59
ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА.....	61
ПОПИС КОРИШЋЕНЕ ЛИТЕРАТУРЕ	62
ПОПИС ОСТАЛЕ ИСТРАЖИВАЧКЕ ГРАЂЕ:.....	64
Прописи:.....	65
Електронски извори:	67
САЖЕТАК И КЉУЧНЕ РЕЧИ.....	70
SUMMARY AND KEYWORD.....	71
БИОГРАФИЈА СТУДЕНТА.....	73

УВОД

Последњих деценија сведоци смо значајног повећања коришћења информационих и комуникационих технологија (ИКТ). Развој дигиталне технологије у многоме утиче на свакодневни живот савременог човека. Речи Клауса Шваба изговорене 2015. године на 45. Светском економском форуму да је свет на рубу технолошке револуције која ће у основи изменити начин на који живимо, радимо и односимо се једни према другима су озваничиле „Четврту индустријску револуцију“. „Фузија технологија које бришу границе између физичког, дигиталног и биолошког“¹ – како је дефинише Светски економски форум, има потенцијал да у потпуности промени свет у коме живимо.

Промене изазиване употребом ИКТ утичу на све сегменте људских делатности. Међу њима и право је једна од области у којој је под утицајем развоја и примене ИКТ последњих година извршено доста адаптација. Нове дигиталне технологије врше снажан уплив и на правосудне системе и начине њиховог функционисања. (Петрушић, 2006:2) Познати су концепти „e-justice“ и „cyberjustice“ који на функционишу на основу имплементације ИКТ. Европска комисија за ефикасност правосуђа (СЕРЕЈ) публиковала је 2019. године документ „Смернице за покретање промена ка сајбер правосуђу, Преглед алата и резиме добрих пракси“, које прати и „Посебан приручник за њихово спровођење“², који доносиоцима одлука, пружа јасну мапу пута за креирање и управљање стратегијом интегрисања ИКТ у правосудне системе, подршку изградњи система за управљање предметима, као и корацима и радњама које треба предузети током дизајнирања, развоја и спровођења ИКТ пројекта у оквиру правосудног система, укључујући и сет индикатора за процену њихових различитих димензија. Савет Европе³ донео је „Стратегију о е-правосуђу

---

¹ The Fourth Industrial Revolution: what it means, how to respond, преузето 12.09.2020.

<https://www.weforum.org/agenda/2016/01/the-fourth-industrial-revolution-what-it-means-and-how-to-respond>

² Toolkit for supporting the implementation of the Guidelines on how to drive change towards Cyberjustice, European Commission for the efficiency of justice (CEPEJ), 2019, <https://rm.coe.int/cepej-toolkit-cyberjustice-en-2019-7/168094ef3e>

³ Савет Европе основан је 1949. Године. То је регионална међународна организација европских земаља, саседиштем у Стразбуру. Сврха Савета Европе је промоција основних људких права и слобода и промоција демократије. Савет Европе има 47 чланица и 5 земаља посматрача. Сајт СЕ може се погледати овде: https://www.coe.int/sr_RS/web/belgrade/council-of-europe

за период 2019-2023“⁴ са „Акционим планом за е-правосуђе за период 2019-2023“⁵ којим се имплементирају одредбе стратегије у правосудне системе. Концепт „e-justice“ има за циљ олакшавање приступа правди и функционисање правосудних система, укључујући и прекограничне случајеве, за грађане, правнике и власти, узимајући у обзир судску независност и поделу власти. Овај циљ постиже поједностављивањем и дигитализацијом комуникација, приступом процедурама и правним информацијама и повезаност са националним системима и између њих у прекограничном контексту. (Стратегија о е-правосуђу за период 2019-2023, 2019: 1-2) Концепт “Cyberjustice” представља проучавање употребе и интеграције ИКТ у процесе судског или вансудског решавања спорова. То укључује умрежавање свих актера у ланцу информација и доношења одлука у судским предметима⁶. Последњих година реализовани су бројни пројекти дигитализације правосуђа, финансирани из јавних и приватних фондова. Један од пионира у овој области је Cyberjustice лабораторија у Монтреалу, основана 2010. године, која развија и тестира софтверске модуле и друге дигиталне алате прилагођене реалности правосудних система и анализира утицај ИКТ на правосуђе.⁷

Процес имплементације ИКТ у правосудни систем Републике Србије је још увек на самом почетку. Након објављивања студије „Функционална анализа правосуђа у Србији“,⁸ 2014.године, усвојен је Акциони план за придруживање ЕУ за Поглавље 23 – Правосуђе и основна права.⁹ Током спровођења Акционог плана усвојене су „Смернице развоја ИКТ система у сектору правосуђа“¹⁰ са мисијом изградње ефикасне ИКТ подршке правосудним

---

⁴ NOTICES FROM EUROPEAN UNION INSTITUTIONS, BODIES, OFFICES AND AGENCIES COUNCIL 2019-2023 Strategy on e-Justice (2019/C 96/04), преузето 13.09.2020

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0313\(01\)&rid=7](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0313(01)&rid=7)

⁵ 2019-2023 Action Plan European e-Justice (2019/C 96/05) преузето 14.09.2020

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0313\(02\)&rid=6](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0313(02)&rid=6)

⁶ Cyberjustice Laboratory, Преузето 14.09.2020 <https://www.cyberjustice.ca/en/%20laboratoire/presentation/>

⁷ Посебна пажња Cyberjustice лабораторије у Монтреалу посвећена је изради софтвера, међу којима су PARLe - Платформа за електронско пружање помоћи у решавању парница, ISA - софтверски модул који олакшава употребу технологије како у судницама тако и за извођење доказа, Систем електронског управљања предметима као и Виртуелна судница.

⁸ Функционална анализа правосуђа у Србији, Мултидонаторски поверенички фонд за подршку сектору правосуђа у Србији, 2014 - преузето 15.09.2020

https://www.vk.sud.rs/sites/default/files/attachments/Funkcionalna%20analiza%20pravosudja%20u%20Srbiji_0.pdf

⁹ Акциони план за поглавље 23 – Правосуђе и основна права, Преговарачка група за поглавље 23, 2015 - преузето 15.09.2020 <https://www.mpravde.gov.rs/files/Revidirani%20AP23%202207.pdf>

¹⁰ Смернице развоја ИКТ система у сектору правосуђа, 2016, 1.1, преузето 19.09.2020.

https://www.mpravde.gov.rs/files/IT%20Development%20Guidelines%20in%20Justice%20Sector_SER.pdf

органима, која ће омогућити транспарентно и несметано функционисање сектора правосуђа, кроз смернице које одређују правце развоја и примене ИКТ система у правосуђу.

Обзиром да се на поступак извршења сходно примењују одредбе Закона о парничном поступку, имплементација ИКТ у ЗПП у Републици Србији започета је доношењем Закона о парничном поступку 2011.године,¹¹ на тај начин што је прописана могућност достављања електронским путем. (Ракић-Водинелић, 2011: 527) Сам поступак имплементирања је настављен, тако да је током 2017.године, а у складу са обавезама Министарства правде из Акционог плана за поглавље 23, основана Радна група за израду радног текста Закона о изменама и допуна Закона о парничном поступку и да предмет за рад радне групе између осталог буде и унапређење ефикасности парничног поступка, а конкретно и достављање и употреба ИКТ у парничном поступку.¹²

Важећи ЗПП¹³ Републике Србије садржи одредбе о употреби ИКТ на тај начин што прописује могућност подношења поднесака електронском поштом, достављањем писмена електронским путем, као и могућношћу оптичког или тонског снимања. Одредбе ЗПП¹⁴ у Републици Хрватској омогућавају примену ИКТ у парничном поступку и то тонско снимање, аудиовизуелни уређаји, електронску комуникацију, поднеске у електронском облику и доставу електронским путем. Такође, У Републици Северној Македонији, одредбама ЗПП¹⁵ у погледу примене ИКТ предвиђена је могућност подношења поднесака електронским путем, достављања електронским путем и тонским снимањем. Новелом ЗПП 2008. године у Републици Северној Македонији у законски оквир достављања уведена је и достава електронским путем, што заслужује посебну пажњу, имајући у виду да је било предвиђено да је за одређени круг субјеката електронска достава обавезна, а осталима је дата могућност да се поред осталих начина доставе, она обавља и електронским путем. (Јаневски, 2013: 648)

Током 2020. године читав свет је захватила пандемија вируса COVID-19, због чега се начин на који се информисало, учило и радило морао променити. Често се каже да је

---

¹¹ Закон о парничном поступку (Сл. Гласник РС 72/11)

¹² Министарство правде – Закон о парничном поступку, преузето 26.03.2022.године <https://www.mpravde.gov.rs/sr/sekcija/17092/zakon-o-parnicnom-postupku-.php>

¹³ Закон о парничном поступку (Сл. Гласник РС 72/11, 49/2013 – Одлука УС, 74/2013 одлука УС, 55/2014, 87/2018 и 18/2020)

¹⁴ Закон о парничном поступку Републике Хрватске (НН 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19)

¹⁵ Законот за парничната постапка (Службен весник на РМ бр. 125/15)

неопходност мајка иновација, јер свака промена или кризна ситуација дефинише потпуно нове потребе, за које је неопходно тражити иновативна решења, јер их постојећа не могу задовољити у потпуности, па је тако ванредно стање које је уведено у Србији, приморало је све компаније и институције, које за то имају услова, да свој рад организују на даљини, односно да запосленима омогуће рад из њихових домова. Пандемија вируса и увођење ванредног стања у Републици Србији, утицали су да се у правосудни систем уведу одређене иновације, које укључују употребу ИКТ. Тако су по први пут за кривично дело непоступања по здравственим прописима одржана суђења путем видео линка, где су се судија, јавни тужилац и бранилац окривљеног налазили у судници Основног суда, а окривљени у притворској јединици. Томе је претходило доношење Уредбе Владе Републике Србије, којом је предвиђено да у кривичном поступку који се води пред првостепеним судом, када председник већа, односно судија појединац нађе, да је обезбеђење присуства оптуженог који се налази у притвору, на главном претресу отежано због опасности од ширења заразне болести, може одлучити да се учешће окривљеног на главном претресу обезбеди путем техничких средстава за пренос звука и слике, ако је то с обзиром на техничке услове могуће.¹⁶ Сложену ситуацију у којој се правосуђе Републике Хрватске налазило због епидемије вируса COVID – 19, додатно је закомпликовао и велики земљотрес који се догодио 22. марта 2020. године због којег су настрадали бројни објекти правосудних тела. Будући да су судови због такве ситуације престали са радом, странке и учесници поступка могли су приступати судовима прегледом електронских система Е-предмет и е-плоча.¹⁷ (Maganić, 2020: 3)

Имплементација ИКТ у Републици Хрватској врши се у складу са већ поменутом Стратегијом о е-правосуђу за период 2019-2023 и Акционим плана за развој е-правосуђа за период 2019-2023,¹⁸ показујући да је е-правосуђе мера која поједностављује и унапређује приступ правосуђу, док се поступци у прекограничним предметима дигитализују. (Bodul, Brkić, 2020: 16) Преко система „e-Codex“¹⁹ омогућава се дигитализација прекограничне комуникације између правосудних тела и олакшава се приступ правосуђу грађанима и

---

¹⁶ Уредба о начину учешћа оптуженог на главном претресу у кривичном поступку који се одржава за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020. Године - 05 број 53-2977/2020

¹⁷ Видети: <http://sudovi.pravosudje.hr/tszag/> стање од 03.05.2020. године преузето 15.09.2020 године

¹⁸ Нацрт акционог плана за е-Правосуђе 2019. – 2023., 12794/3/18REV 3.

¹⁹ Електронска адреса „e-Codexа“: <https://www.e-codex.eu>

предузећима. Захваљујући овом систему различити национални системи е-правосуђа могу се повезати ради размене података у вези са предметима у којима поступају.²⁰

Поменута Стратегија о е-правосуђу за период 2019-2023 и Акциони план за развој е-правосуђа за период 2019-2023, такође су релеватни у самом поступку имплементирања ИКТ у правосудни систем Републике Северне Македоније.

Под утицајем развоја ИКТ промене и новитети нису заобишле ни извршни поступак, Аутоматизација извршења подразумева да се извршни поступак спроводи у бесплапирном окружењу, уз примену електронских и рачунарских система у раду, чиме се доприноси самој ефикасности поступка.

Овај рад је управо посвћен променама које су у извршни поступак уведене његовом аутоматизацијом, а циљ рада је да се кроз обраду законских одредби које се односе на употребу ИКТ у извршним поступцима Републике Србије, Хрватске и Северне Македоније, утврди како су промене утицале на целокупан извршни поступак и на све учеснике у њему, то као и то колико су исте измене утицале на повећање ефикасности извршног поступка, а колико су проблема у пракси донеле. Посебна пажња биће посвећена законским оквирима у процесу имплементације ИКТ у извршним поступцима поменутих држава.

У раду су анализиране законске одредбе које се односе на употребу ИКТ у извршним поступцима у Републици Србији, Хрватској и Северној Македонији. На избор држава чија ће законске одредбе бити предмет компаративне анализе утицала је чињеница да је Република Хрватска прва, као чланица Европске уније, своје извршно законодавство хармонизовала са европским стандардима и у извршни поступак увела примену ИКТ, да је након ње Република Србија наставила тај тренд аутоматизације извршења, док је Република Северна Македонији тек приступила аутоматизацији поступка, те се законске одредбе везане за примену ИКТ за сада односе само на евиденције јавних извршитеља. У раду ће такође бити изложен и историјски осврт на ток увођења легислативних решења у погледу примене ИКТ у правима Републике Србије, Хрватске и Северне Македоније.

У раду ће бити коришћени следећи методи: нормативно - правни метод, историјско - правни метод, упоредно - правни метод, као и аналитички, синтетички и дескриптивни метод.

---

²⁰ Digitalisation of justice: Council presidency and European Parliament reach provisional agreement on e-CODEX, преузето 25.03.2022.године <https://www.consilium.europa.eu/hr/press/press-releases/2021/12/08/digitalisation-of-justice-council-presidency-and-european-parliament-reach-provisional-agreement-on-e-codex/>

Основни циљ мастер рада је да се истраже сличности и разлике у погледу конституисаних правних оквира примене ИКТ у извршним поступцима у Републици Србији, Хрватској и Северној Македонији. Истраживање ће омогућити да се кроз анализу законских одредби поменутих држава које се односе на употребу ИКТ, утврди како је увођење дигитализације утицало на целокупан извршни поступак и на све учеснике у њему, као и то колико се тиме утицало на повећање ефикасности извршног поступка, а колико је проблема у пракси донело.

Хипотеза мастер рада

Хипотеза рада представља претпоставку, непроверени суд за који тврдимо да је истинит, и који је потребно доказати реализацијом истраживања.

Из постављеног циља истраживања прозилазе и хипотезе које ће бити предмет провере:

- Правни оквири употребе ИКТ у извршним поступцима Републике Србије и Републике Хрватске се, иако различито решавају поједина питања, не разликују у великој мери.
- Законски оквир извршног поступка Републике Северне Македоније је још увек на почетку процеса имплементације дигиталних технологија и доста заостаје за извршним поступцима Републике Србије и Републике Хрватске у погледу аутоматизације поступка.
- Примена ИКТ омогућава ефикасност, транспарентност и поједностављење извршног поступка.

Рад је структуриран у пет поглавља, тако да ће у првом делу проучити дигитализацију извршног поступка у Републици Србији – полазећи од самог појма аутоматизације поступка извршења, указати на промене у погледу достављања (увођења електронске огласне табле) и могуности подношења предлога за извршење у електронском облику. Такође у првом делу ће се обрадити и поступак електронског јавног надметања за продају непокретности и покретних ствари, разлоге за увођење електронске продаје и посебна пажња биће посвећена порталу електронске продаје „Е-аукција“, У овом делу даље ће бити речи о примени ИКТ у

поступцима у којима су као извршни дужници наведени корисници буџетских средстава и о електронским евиденцијама и електронским регистрима у извршном поступку.

У другом делу рада биће обрађена дигитализација извршног поступка у Републици Хрватској и то законске одредбе везане за дигитализацију достављања и предлога за извршење у електронском облику. У овом делу рада предмет проучавања биће и електронска јавна дражба (продаја), а посебна пажња биће посвећена и Финансијској Агенцији – “FINA” која спроводи извршења, као и сам начин и организација електронске јавне дражбе, а такође ће се обрадити и одредбе о обавезним електронским регистрима и евиденцијама које су Јавни бележници, који спровode извршење у Републици Хрватској, у обавези да воде.

Трећи део рада биће посвећен правном оквиру употребе ИКТ у Републици Северној Македонији. У овом делу биће речи о томе колико далеко се досегло у дигитализацији извршења у односу на Републику Србију и Хрватску. Предмет обраде биће законске одредбе везане за електронску комуникацију Јавних извршитеља са органима који учествују у поступку извршења, и обавези Јавних извршитеља у погледу оспособљавања за коришћење и вођења електронских евиденција.

У четвртном делу рада изложене су сличности и разлике између конструисаних законских оквира у погледу примене ИКТ у извршним поступцима поменутих држава.

У последњем делу сумирани су закључци и указано је на трендове примене ИКТ у извршним поступцима Републике Србије, Хрватске и Северне Македоније.

I АУТОМАТИЗАЦИЈА ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

1. Појам аутоматизације поступка извршења

Недавно усвајање Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу²¹ изазвало је велико интересовање правничке и шире јавности, с правом, с обзиром на значај извршног поступка, који иако доспева на крају поступка реализације субјективног грађанског права, представља његову веома важну фазу. Неefикасан извршни поступак обесмишљава, у првом реду, све раније вођене поступке, али и само постојање извршних или веродостојних исправа које нису резултат когницијског поступка и угрожава извесност у намирењу новчаног, односно остварењу неновчаног потраживања. Пратећи примену прописа у овој области, пре свега надзирући спровођење поступка извршења и обезбеђења од стране теоретичара, али и грађана, адвоката и јавних извршитеља уочени су одређени недостаци који утичу на ефикасно вођење поступка. (Деретић, 2019: 13) У циљу убрзања, поједностављивања, али и снажније контроле јавности, новим Законом о извршењу и обезбеђењу извршена је аутоматизација извршног поступка. Аутоматизација поступка је спроведена у складу са Акционим планом за поглавље 23 и на тај начин се одражава посвећеност Републике Србије да своје правне акте и њихову имплементацију у области правосуђа усклађује са правном тековином ЕУ.²²

Аутоматизација извршног поступка која је новим легислативним оквиром извршена тако што су у сам поступак уведени одређени новитети, и то електронска огласна табла, електронска комуникација између органа извршног поступка, могућност подношења предлога за извршење у електронском облику и организација електронског јавног надметања за продају непокретности и покретних ствари, допринеће стварању ефикасног и транспарентног правног оквира и бољој заштити странака и учесника извршног поступка.²³

---

²¹ Закон о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС“, бр. 54/2019) усвојен је на ванредном заседању Народне скупштине Републике Србије дана 26.07.2019. године, објављен је у „Сл. гласнику Републике Србије“ број 54/19 од 26.07.2019. године, ступио је на снагу дана 03.08.2019. године, с тим што се примњује од 01.01.2020. године

²² Акциони план за поглавље 23 – Правосуђе и основна права, Преговарачка група за поглавље 23, 2015, стр. 3

²³ Водич за примену Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу, Бодирога Никола, 2019, стр. 8, преузето 20.09.2020.

Такође као један од новитета уведена је могућност праћења тока предмета јавних извршитеља.²⁴

2. Предлог за извршење у електронском облику

Предлог за извршење представља иницијалну процесну радњу у извршном поступку којом извршни поверилац покреће поступак извршења. Предлог за извршење се подноси у форми поднеска и мора садржати законом прописане елементе. Истовремено, у њему је садржан и захтев извршног повериоца за пружање правне заштите. Адресат тог захтева је државни апарат од којег извршни поверилац тражи доношење одлука и предузимање одређених радњи с циљем принудне реализације његовог потраживања. Предлог се подноси у довољном броју примерака, а уз предлог се прилаже и извршна исправа у оригиналу, овереној копији или препису, с тим што мора бити снабдевена клаузулом извршности, осим у случају када се предлог за извршење подноси суду који је у првом степену одлучивао о потраживању извршног повериоца, када се уз њега не прилаже извршна исправа, а и ако се приложи не мора да садржи потврду извршности. Ако се извршење тражи на основу веродостојне исправе, уз предлог се прилаже и веродостојна исправа. (Бодирога, 2017: 246-254)

Одредбом члана 62а ЗИО²⁵ законодавац је предвидео могућност подношења предлога за извршење и у електронском облику. То практично значи да ће без одласка у суд и без предаје поднеска на шалтеру или преко поштем, коришћењем рачунара и интернета поднесак са квалификованим дигиталним потписом бити поднет суду или јавном извршитељу. На тај начин, коришћење ИКТ у поступку извршења треба да омогући странкама олакшани и бржи приступ судовима и јавним извршитељима, а носиоцима правосудних функција квалитетније, брже и лакше обављање функција. (Станковић, 2020: 376-377)

<https://www.mpravde.gov.rs/files/Vodic%20za%20primenu%20Zakona%20o%20izmenama%20i%20dopunama%20Zakona%20o%20izvršenju%20i%20obezbedjenju.pdf>

²⁴ Од 01.01.2020.године на интернет станици <https://tpji.portal.sud.rs> могуће је извршити увид у ток поступка извршења које спроводе јавни извршитељи, а који су започети од 05.09.2019.године.

²⁵ „Предлог за извршење на основу извршне или веродостојне исправе може се поднети и у електронском облику у складу са правилником који доноси министар“

Конкретна правила о садржини и о начину подношења електронског предлога за извршење регулисана су усвајањем подзаконског акта - правилника²⁶ донетог од стране министра правде.

Самим Правилником регулисано је коришћење информационог система којим управља Министарство правде, услови за регистрацију, начин доставе преко информационог система, форма електронског документа, начин аутоматске обраде података и потврда пријема предлога за извршење и завођење предмета.

3. Дигитализација достављања

Тежњом да се иде у корак са савременим системима извршења и обезбеђења и развојем технологија уопштено, као једна од технолошких иновација новим Законом о извршењу и обезбеђењу извршена је дигитализација достављања увођењем електронске огласне табле.²⁷

3.1. Појам и значај достављања у извршном поступку

Достављање је процесна делатност која има за циљ да адресатима пружи могућност да се упознају са садржином писмена која су им упућена. Достављање омогућава комуникацију између суда односно јавног извршитеља и странака као и комуникацију између самих странака и других учесника у поступку. (Станковић, 2020: 191)

Достављање као парнична радња је од суштинског значаја за остваривање уставних и конвенцијских права странака и учесника извршног поступка. Неуредно достављање може имати за последницу повреду права на правично суђење. Значај достављања за остваривање права на правично суђење треба посебно имати у виду приликом нормирања начина достављања у извршном поступку, где систем достављања мора да одговори и захтевима за ефикасним извршним поступком. Организација система достављања мора да уважи интересе обеју странака извршног поступка. Извршни дужници треба да буду

---

²⁶ Министар је донео Правилник о начину подношења предлога за извршење на основу извршне или веродостојне исправе у електронском облику "Сл. гласник РС", број 30 од 26. марта 2021.

²⁷ Измене Закона о Извршењу и обезбеђењу – искорак у дигиталну еру, Лапчевић Александра, 2019, стр. 9 - преузето 23.09.2020 <https://zuniclaw.com/izmene-zakona-o-izvrshnju-obezbedjenju/>

благовремено обавештени о последицама извршног поступка, укључујући и трошкове извршног поступка које ће морати да плате. Осим тога, извршни дужници морају да знају које ће извршне радње против њих бити предузете, како би могли да у складу са истим поступе или да те радње оспоре одговарајућим правним средствима. Достављање треба да охрабри извршне дужнике да добровољно изврше обавезе које су им наложене. Извршни повериоци треба да буду обавештавани о различитим стадијумима кроз које пролази извршни поступак, а трећа лица о могућим последицама извршног поступка на њихова права и интересе. (Бодирога, 2017: 262)

Извршном дужнику који је правно лице или предузетник писмена се достављају на адресу седишта или адресу за пријем поште које су уписане у регистру Агенције за привредне регистре или другом јавном регистру, а физичком лицу – на адресу пребивалишта или боравишта која је уписана код органа који води евиденцију о личним картама.²⁸ Уколико достављање не успе, тј. у случајевима када се лице коме је писмено доставља не затекне кући, а није могућа достава предајом писмена неком од одраслих чланова његовог домаћинства, или уколико се не затекне на радном месту, а није могућа достава предаја неком од лица које ради на истом месту, достављање може се извршити и преко огласне табле суда и тада је реч о едикталном достављању. (Станковић, 2007: 174)

Едиктално достављање²⁹ у извршном поступку је предвиђено као супсидијаран начин достављања кад оно није било успешно извршено. Едиктално достављање је предвиђено посебно због учестале појаве избегавања пријема судског писмена. Законодавац је прописао достављање преко електронске огласне табле да би остварио принцип хитности, али и да би постигао јачање процесне дисциплине. Едиктално достављање представља посебан случај замене достављања који се користи када је покушај достављања преко адресе достаљања био неуспешан. (Станковић, 2020: 191)

---

²⁸ Члан 36 став 1 ЗИО ("Сл. гласник РС", бр. 106/2015, 106/2016 - аутентично тумачење, 113/2017 - аутентично тумачење и 54/2019

²⁹ Достављање преко огласне табле. Достављање се по правилу врши у руке адресату. Међутим, из разних разлога, достављање некада није могуће извршити на тај начин. Због тога се примењује други начин достављања путем огласне табле и тада наступа фикција о извршеном достављању. Едиктално достављање има исто дејство као и фактичко достављање.

3.2. Електронска огласна табла

Од 1. јануара 2020. године почела је са радом електронска огласна табла суда еТабла,³⁰ коју је успоставило Министарство правде у сарадњи са УСАИД Пројектом „Владавине права“. На еТабли грађани и правна лица сада могу да пронађу сва писмена из извршног поступка, која им нису успешно уручена лично од стране суда или јавног извршитеља.

Уношењем својих личних података³¹ сваки грађанин моћи ће да провери да ли постоји било какав акт или одлука који му се доставља а да потиче из извршног поступка. На тај начин се успоставља својеврсни јавни регистар, који ће у великој мери учинити информације доступнијим странкама, које ће тако имати прилику да се на ефикаснији начин информишу о важним информацијама без потребе одласка у суд.³²

Коришћење електронске огласне табле од стране органа извршног поступка, било да се ради о суду или јавном извршитељу, поједностављено је у смислу да се одређена писмена аутоматски преузимају, уколико су већ део апликација које користе јавни извршитељи или судови.³³ Поред самих писмена која се истичу на електронској огласној табли, јавни извршитељи у апликацију уносе и доказ о испуњености услова за истицање. У оба случаја, дакле, независно који орган извршног поступка истиче писмено на електронској огласној табли, суд има улогу аутентификације, што подразумева проверу испуњености услова за ову врсту истицања и одобравање уношења писмена у систем. Развијена је и функционалност обавештавања унутрашњег корисника апликације, односно судова или јавних извршитеља о протеклу рока од осам дана и аутоматско генерисање података о датуму истицања и скидања са табле. У току је и развијање и функционалности СМС сервиса пријема обавештења о истицању на огласну таблу одређеног писмена. (Деретић, 2019: 14)

Електронска огласна табла заменила је досадашње физичке огласне табле по судовима, чиме је повећана одговорност, транспарентност и ефикасност правосуђа, а грађанима и привреди омогућен брз и једноставан увид у садржаје огласних табли судова

---

³⁰ Електронска адреса Е-табле: <https://etabla.sud.rs>

³¹ Довољно је унети један од два критеријума претраге у зависности од тога да ли се у конкретном случају ради о физичком или правном лицу. ЈМБГ уколико се ради о физичком лицу, односно ПИБ или матични број ако се ради о правном лицу.

³² Лапчевих А, *Op.cit.*, стр. 8

³³ Конкретно реч је о апликацијама „е-ЗИО“ која омогућава електронску комуникацију између јавних извршитеља и надлежних служби катастра непокретности, и апликацији „АВП“ која представља софтверски систем за аутоматско вођење предмета у судовима.

на једном месту, односно на Интернету. Овим савременим решењем унапређује се заштита људских права, с обзиром на то да ће путем еТабле свим странкама у поступцима извршења и обезбеђења пред судовима Републике Србије, бити доступна писмена релевантна за њихова права и обавезе у тим поступцима, а која им нису могла бити лично уручена.³⁴

Изменама у члану 36, став 2 ЗИО прописано је да ако достављање не успе, писмено се у року од три дана истиче на електронској огласној табли суда који је донео решење о извршењу на основу извршне или веродостојне исправе, а кад је реч о решењу о извршењу на основу веродостојне исправе, достављање се понавља још једном по истеку рока од осам дана од претходног достављања, а ако ни поновљено достављање не успе, решење се у року од три дана истиче на електронској огласној табли суда, која ће представљати већу сигурност за странке и учеснике у поступку, у односу на садашњу огласну таблу у судовима. Већа сигурност огледа се у томе да ће сви судови убудуће имати јединствену електронску таблу, а да ће грађани са једне веб адресе моћи да сазнају која се све писмена из поступка извршења односе на њих уколико им иста нису лично уручена преко поште, а такође ће се смањити злоупотребе са избегавањем достављања писмена.³⁵

Истицање писмена на електронској огласној табли не врши се наредног радног дана, него у року од три дана,³⁶ а протеклом рока од осам дана од дана истицања на електронској огласној табли сматра се да је достављање извршено.

Када је јавни извршитељ надлежан за доношење решења о извршењу (извршни поступак против извршног дужника из члана 300, став 2, 3 и 4 ЗИО и извршни поступак за наплату потраживања за извршене комуналне и сродне услуге), а достављање није могло да се изврши, онда се решење о извршењу истиче на електронској огласној табли суда на чијем подручју извршни дужник има пребивалиште, боравиште или седиште.³⁷

---

³⁴ USAID Пројекат владавине права – Електронска огласна табла суда за поступак извршења - преузето 29.09.2020 <https://www.rolps.org/vesti/elektronska-oglasna-tabla-suda-za-postupak-izvršenja>

³⁵ Министарство правде: Почела са радом електронска огласна табла. преузето 26.03.2022. године <https://www.mpravde.gov.rs/sr/vest/28739/pocela-sa-radom-elektronska-oglasna-tabla.php>

³⁶ На тај начин су Новелама из 2019. године извршене измене у чл. 36 став 3 ЗИО, тако што сада достављач мора да остави у поштанском сандучету извршног дужника или на другом месту на адреси извршног дужника обавештење које садржи лично име извршног дужника, својство у поступку, назнаку да ће писмено у року од 3 дана бити истакнуто на електронској огласној табли суда, назив и адресу тог суда и упозорење да се по истеку рока од 8 дана од истицања писмена на електронској огласној табли суда сматра да је достављање извршено.

³⁷ Бодирога Никола, *Op.cit.*, стр. 29

Почев од 1.1.2020.године у судовима за потребе достављања у извршном поступку постоји само електронска огласна табла, што значи да ако се писмено није могло успешно доставити адресату, достављање ће се извршити истицањем писмена на електронску огласну таблу суда, независно од тога који се Закон о извршењу и обезбеђењу у конкретном извршном поступку примењује, што донекле представља одступање од правила да се на поступке извршења који су започети пре ступања на снагу новог ЗИО, примењују одредбе старог закона.

У погледу законских одредби које регулишу надлежност за достављање и директно достављање јавном извршитељу чланом 37, став 1 ЗИО остала је надлежност за достављање на оном органу ко је надлежан за спровођење извршења у конкретном случају,³⁸ док је новим ставом 2 прописано да се достављање између јавног извршитеља и других органа може вршити и електронским путем, у складу са правилником који је донет од стране министра надлежног за правосуђе.³⁹ Новим ставом 3 прописано је да суд преко чије електронске огласне табле јавни извршитељ доставља акте и писмена води посебну евиденцију о томе када су акт или писмено истакнути на електронској огласној табли и када су скинути с ње и о томе доставља службену електронску потврду јавном извршитељу. Евиденција садржи пословни број судског предмета, односно предмета јавног извршитеља и име и презиме или пословно име, јединствени матични број грађана, матични број и порески идентификациони број странака у поступку.⁴⁰

Успостављањем електронске комуникације између суда преко чије се електронске табле врши едиктално достављање и јавног извршитеља који као орган достављања врши достављање странкама и уесницима у поступку је убрзан поступак. Службена електронска потврда представља доказ да су наступиле последице достављања вршеног едикталним путем. (Станковић, 2020: 194)

4. Електронско јавно надметање

Једна од новина која је јавности најчешће презентована приликом израде нацрта и предлога закона јесте електронско јавно надметање. Електронско јавно надметање је

---

³⁸ У зависности да ли је за спровођење извршења надлежан суд или јавни извршитељ.

³⁹ Министар је донео Правилник о достављању електронским путем између јавног извршитеља и других органа "Сл. гласник РС", број 30 од 26. марта 2021.

⁴⁰ Бодирога Никола, *Op.cit.*, стр. 29

предвиђено како за продају непокретности, тако и за продају покретних ствари. Поступак електронског надметања паралелно се примењивао са усменим надметањем од 01.03.2020. године, а од 01.09.2020.године овај начин продаје је обавезан. (Николић, 2019: 321)

4.1.Разлози увођења електронске продаје у извршни поступак

Радна група за израду нацрта Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу,⁴¹ проучавајући недостатке извршног поступка, сложила се у једном, а то је да је јавно надметање као централна фаза средства извршења на непокретности, најслабија карика. Уочено је да сада већ годинама влада недопустива пракса која се огледа у постојању једног уског круга правних, односно физичких лица који фигурирају као купци непокретности које се продају на јавним надметањима у извршним поступцима у целој земљи. Тајна њиховог успеха не лежи у ванредним способностима надметања, већ у унапред договореним сценаријима којима се служе не би ли прибавили непокретност. Јавна је тајна да се потенцијални купци физички или непосредно на неки други начин мотивишу да одустану од учествовања на аукцији пре њеног почетка. Уколико пак, овај метод не успе, прибегава се другом који се огледа у фиктивном нуђењу знатно високе цене уз понати сценарио – каснији одустанак најбољег понуђача и продају другом најбољем понуђачу. (Деретић, 2019: 13-14)

Радна група је, обрађујући кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промена које се предлажу, извела закључак да увођење електронског јавног надметања има три примарне функције: а) да онемогући злоупотребе које се дешавају на физичким јавним надметањима (претње међу учесницима, физички сукоби међу учесницима и друге махинације којима се остварује увек исти циљ-да одређене групе људи које се баве куповинама непокретности и покретних ствари на јавним надметањима у извршном поступку, купују предмете извршења по најнижим могућим ценама), б)

---

⁴¹ Радну групу је образовао министар правде у априлу 2018.године, а у њен састав улазили су представници судова свих нивоа опште надлежности, судије судова посебне надлежности, четири јавна извршитеља (по један са подручја сваке апелације), представници Народне банке Србије, Државног правобранилаштва, Правног факултета Универзитета у Београду, Америчке привредне коморо, Савета страних инвеститора, USAID пројекта „Владавина права“, Националне алијансе за локални економски развој итд. Многобројност радне групе је произашла из потребе сагледавања сваког од приспелих предлога за измене и допуне из угла свих релевантних субјеката извршног поступка.

транспарентност и доступност поступка и в) постизање тржишне цене предмета извршења који се продаје.⁴²

Електронско надметање се већ низ година користи у развијеним европским земљама као што су: Естонија, Немачка, Аустрија, Италија, Шпанија, Холандија, Португал, Мађарска итд. Искуства земаља у којима се примењује овакво решење показала су да овај начин надметања доводи до правичнијег извршења, будући да се постиже већа цена предмета продаје,⁴³ чиме се остварују најповољнији ефекти и за извршног повериоца и за извршног дужника, с обзиром да је поступак доступнији већем броју заинтересованих лица, а истовремено се смањује могућност злоупотребе. (Деретић, 2019: 14)

4.2. Организација и поступак електронског јавног надметања

По овлашћењу из ЗИО,⁴⁴ Министар правде је донео Правилник о организацији и поступку електронског јавног надметања.⁴⁵ Овим Правилником уређују се организација и поступак електронског јавног надметања ради продаје непокретности и покретних ствари у извршном поступку. (Милутиновић, 2020: 97)

4.2.1. Закључак о продаји на електронском јавном надметању

О организацији продаје непокретности и покретних ствари на електронском јавном надметању одлучује јавни извршитељ закључком. Он ту одлуку може донети по службеној дужности или на предлог странке. У периоду од 1.3.2020. до 31.8.2020. године јавни извршитељ је био тај који је доносио одлуку да ли ће се непокретност продавати на усменом или на електронском јавном надметању, а одлука о томе зависила је од могућности постизања најповољније цене, те потребе да се што ширем кругу лица омогући да на том јавном надметању учествују. Уколико, примера ради, велики број заинтересованих

---

⁴² Прилог 2 уз Предлог Закона о измени и допуни закона о извршењу и обезбеђењу – Кључна питања за анализу постојећ стања и правилно дефинисање промене која се предлаже, стр.6, преузето 23.10.2020. <http://vs3836.cloudhosting.rs/misljenja/1556/ana/AEP%20dopuna%201%20ZOIO%2011.06.2019%20final%201.pdf>

⁴³ Према проценама радне групе увођење електронског јавног надметања у наш правни систем би допринело, сходно упоредноправним искуствима, остваривање у просеку за 20% већих цена на јавним надметањима (примери Мађарске и Португалије)

⁴⁴ ЗИО Чл. 171а, ст.2. – „Организацију и поступак електронског јавног надметања ближе уређује министар.“

⁴⁵ Правилник о организацији и поступку електронског јавног надметања, „Сл гласник РС“, бр. 14/20; Правилник је ступио на снагу 01.марта 2020.године

учесника није имао техничких могућности да учествује на електронском јавном надметању, онда би организација електронског јавног надметања значила несразмерно органичење права тих лица да купе непокретност и у тој ситуацији боље је организовати усмено јавно надметање. Од 01.09.2020. године електронско јавно надметање представља обавезан облик продаје непокретности и покретних ствари.⁴⁶

Закључком о продаји непокретности на јавном надметању се, пре свега, одређују услови продаје на јавном надметању и од када и како непокретност може да се прода непосредном погодбом по споразуму странака. Садржина закључка о продаји непокретности на јавном надметању поред услова прописаних за (физичко) јавно надметање⁴⁷ садржи и посебну напомену да ће се продаја спровести преко портала електронске продаје, као и тзв. лицитациони корак одређен у проценту од почетне цене не вишем од 10%.⁴⁸ Закључак о продаји мора садржати и елементе прописане правилником из члана 171а, став 2 овог закона. Прецизиран је рок за уплату јемства, оно се мора уплатити најкасније два дана пре одржавања јавног надметања, иначе ће се лицу ускратити учествовање на јавном надметању.

У вези са објављивањем и достављањем закључка о продаји непокретности на електронском јавном надметању у члану 174 ЗИО прописано је да се закључак о продаји објављује на електронској огласној табли Коморе. У случају продаје непокретности на електронском јавном надметању закључак о продаји објављује се и на порталу електронске продаје. Прецизирано је да се закључак о продаји може објавити и у средствима јавног информисања.⁴⁹ Такође је прецизиран круг лица којима се доставља закључак о продаји.^{50 51}

---

⁴⁶ Бодирога Никола, *Op.cit.*, стр. 67

⁴⁷ Садржина закључка о продаји непокретности садржи: 1) ближи опис непокретности са припацама; 2) назнаку да ли је непокретност слободна од лица и ствари или да у њој живи извршни дужник са породицом или неки други непосредни држалац непокретности; 3) права трећих лица која остају на непокретности и после њене продаје; 4) стварне и личне службености и стварне терете које купац преузима; 5) процењену вредност непокретности и дан процене; 6) време и место првог јавног надметања и почетну цену непокретности на првом јавном надметању; 7) рок у коме је купац дужан да плати продајну цену; 8) износ јемства које се полаже, рок у коме се полаже и коме се полаже; 9) упозорење на забрану прописану чланом 169.овог закона

⁴⁸ Лицитациони корак представља закључком о продаји унапред утврђени износ за који се може повећати цена предмета продаје.

⁴⁹ Уместо обавештења како је стајало пре измени одредби.

⁵⁰ Закључак о продаји непокретности на јавном надметању доставља се странкама, заложним повериоцима, учесницима у поступку, имаоцу уговорног и законског права прече куповине које је уписано у катастар непокретности

⁵¹ Бодирога Никола, *Op.cit.*, стр. 68

4.2.2. Ко не може бити купац на електронском јавном надметању

У складу са чланом 169 ЗИО прописано је која лица не могу купити непокретност у извршном поступку. Купац непокретности, ни у ком случају не може бити извршни дужник. Осим тога купац непокретности не може бити ни јавни извршитељ, заменик јавног извршитеља, помоћник јавног извршитеља или друго лице које је запослено код јавног извршитеља, независно од тога да ли поступа у конкретном извршном поступку, нити лице које је њихов крвни сродник у правој линији, а у побочној линији до четвртог степена сродства, супружник, ванбрачни партнер, тазбински сродник до другог степена, старатељ, штићеник, усвојитељ, усвојеник, хранитељ или храњеник. Купац непокретности такође не може бити ни свако друго лице које службено учествује у конкретном извршном поступку.

Увођењем поступка електронског јавног надметања новина је да купац непокретности не може бити ни лице запослено у министарству као администратор портала електронског јавног надметања,⁵² нити лице које је његов крвни сродник у правој линији, а у побочној линији до четвртог степена сродства, супружник, ванбрачни партнер, тазбински сродник до другог степена, старатељ, штићеник, усвојитељ, усвојеник, хранитељ или храњеник.

На овакав начин спречава се да судије, јавни извршитељи, запослени у Министарству правде који раде на порталу електронског јавног надметања, као и лица која су с њима у сродству, брачној или ванбрачној вези или у пословном односу, купују непокретности у извршном поступку.⁵³ Оваквим законским решењем, право на правично суђење из чл. 6 Европске конвенције о људским правима,⁵⁴ и чл. 32, ст.1 Устава Републике Србије⁵⁵ примењено је и на извршни поступак. То између осталог значи да је неопходно обезбедити непристрасно поступање органа извршног поступка, судија и јавних извршитеља. Због тога се може поднети захтев за изузеће извршног судије и јавних извршитеља. Међутим, примена института изузећа не покрива све ситуације у којима

---

⁵² Администратор портала електронског јавног надметања означава овлашћено лице у министарству надлежном за послове правосуђа које управља порталом електронског јавног надметања.

⁵³ На тај начин се штити интегритет поступка и сузбија корупција.

⁵⁴ Конвенција о људским правима, преузето 27.03.2022. године

https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_SRP.pdf

⁵⁵ Устав Републике Србије, преузето 27.03.2022. године

https://www.paragraf.rs/propisi/ustav_republike_srbije.html

правичност извршног поступка може бити доведена у питање. У пракси се дешавало да се као купци непокретности на јавном надметању илиу поступку продаје непосредном погодбом појављују лица која су у блиским односима са извршним судијама и јавним извршитељима. Та лица су користила своје везе с органима извршног поступка како би купила непокретност под повољнијим условима и тиме је била нарушена законитост ове фазе у спровођењу извршења. Да би се обезбедио једнак третман законодавац је предвио да судије и јавни извршитељи и друга лица која поступају у службеном својству, као и лица која су са њима повезана по основу сродства или пословних релација, не могу бити купци. Уколико би супротно забрани, непокретност ипак била продата неком од наведених лица, свако заинтересовано лице би могло да тражи да се утврди да продаја нема правно дејство. (Бодирога, 2017: 398-399)

4.2.3. Јемство за учешће на електронском јавном надметању

Одредбама ЗИО⁵⁶ предвиђено је да на јавном надметању као понудиоци могу учествовати само лица која су положила јемство најкасније два дана пре одржавања јавног надметања. Висина јемства је изменама из 2019. године повећана са 10% на 15%.

Прописано је да када се непокретност продаје на електронском јавном надметању јемство се уплаћује на рачун прописан за уплату јавних прихода који не подлеже блокади. Уплата јемства на посебан рачун за уплату јавних прихода уведена је ради заштите интегритета поступка јавног надметања. Међутим у пракси може доћи до пролонгирања самог тока поступка и повећања његових трошкова, због поступања са јемствима након што је електронско јавно надметање окончано.^{57 58} Након закључења електронског јавног надметања, средства уплаћена у сврху јемства преносе се на депозитни рачун јавног извршитеља који спроводи поступак електронског јавног надметања. Јавни извршитељ располаже средствима која су уплаћена у сврху јемства, у складу са законом.⁵⁹

---

⁵⁶ Члан 175, ст.1 и 2 ЗИО

⁵⁷ Поставља се питање поступања са јемствима која треба одузети и са јемствима која се враћају, односно да ли ће то спроводити Министарство правде по налозима јавног извршитеља или ће то радити сам јавни извршитељ, пошто му Министарство правде пренесе сва уплаћена јемства

⁵⁸ Бодирога Никола, *Op.cit.*, стр. 68

⁵⁹ Члан 8, ст. 4 - Правилника о организацији и поступку електронског јавног надметања,

На јавним расправама⁶⁰ о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу као једно од питања постављено је и питање о могућности укидања јемства у поступцима електронског јавног надметања, и омогућавање правила које користи „e-bay“,⁶¹ на шта је дат одговор да је та измена планирана у перспективи, у некој доцнијој фази коришћења портала електронског јавног надметања.⁶²

Правила о враћању и задржавању положеног јемства код јавног надметања⁶³ су идентична и код електронског јавног надметања. Одребама ЗИО предвиђено је да се понудиоцима чија понуда није прихваћена, јемство враћа одмах после закључења јавног надметања. Другом и трећем по реду понудиоцу враћа се јемство када најповољнији понудилац плати понуђену цену у року, а трећем по реду и кад други по реду понудилац плати понуђену цену у року. Из јемства понудиоца који није платио понуђену цену намирају се трошкови јавног надметања и разлика између цене коју је он понудио и плаћене цене, а ако након тога преостане вишак, уплатиће се на рачун буџета Републике Србије. Уколико прва три понудиоца не плате понуђену цену у року, из њиховог јемства се намирају трошкови првог и другог јавног надметања, односно непосредне погодбе и разлика у цени постигнутој на првом и другом јавном надметању, односно разлика у цени која је постигнута на другом јавном надметању и цени која је постигнута у поступку продаје путем непосредне погодбе, а ако након тога преостане вишак, уплатиће се на рачун буџета Републике Србије. Јемство у сваком случају губи учесник који не понуди ни почетну цену, као и учесник који одустане од јавног надметања.

---

⁶⁰ Нацрт закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу је прошао кроз процес јавне расправе у периоду од 9.5.2019. године до 28.5.2019. године у ком периоду су одржана четири округла стола и то у Нишу, Новом Саду, Крагујевцу и Београду. Том приликом је и достављен значајан број предлога и коментара на сам текст Нацрта.

⁶¹ **Ибеј** (енгл. *eBay*) је највећа светска аукцијска платформа на [интернету](#). Основана је у септембру 1995. године у [Калифорнији \(САД\)](#). - <https://www.ebay.com>

⁶² Прилог 2 уз Предлог Закона о измени и допуни закона о извршењу и обезбеђењу – Кључна питања за анализу постојећ стања и правилно дефинисање промене која се предлаже, стр.20, преузето 28.10.2020. <http://vs3836.cloudhosting.rs/misljenja/1556/ana/AEP%20dopuna%201%20ZOIO%2011.06.2019%20final%201.pdf>

⁶³ Члан. 182 ЗИО

4.2.4. Право прече куповине код продаје непокретности на електронском јавном надметању

Изменама у чл.170 ст. 5 предвиђено је да у случају продаје непокретности на електронском јавном надметању ималац законског и уговорног права прече куповине има првенство над најповољнијим понудиоцем, ако у року од три дана од дана достављања извештаја о електронској продаји изјави да купује непокретност под истим условима као најповољнији понудилац. Тиме је прецизиран рок остваривања права прече куповине.

4.2.5. Закључак о додељивању непокретности и покретних ствари

У случајевима продаје непокретности и покретних ствари на електронском јавном надметању, јавни извршитељ по пријему извештаја о електронској продаји,⁶⁴ поступа на тај начин што најпре објављује ко је најповољнији понудилац и после могућег изјашњења о коришћењу права прече куповине доноси закључак о додељивању непокретности.

Садржина закључка о додељивању непокретности је одређена одредбама ЗИО у члану 181.⁶⁵ Исти чланом, одређено је да се закључак објављује на електронској огласној табли Коморе, и доставља свима којима и закључак о продаји непокретности на јавном надметању, као и понудиоцима на јавном надметању.

4.3. Платформа „е-Аукција“

Примена платформе „е-Аукција“⁶⁶ која је намењена електронском јавном надметању, односно продаји покретних и непокретних ствари у извршном поступку у Србији у складу са изменама и ЗИО, почела је дана 14.08.2020.године, а од 01.09.2020.године представља једини начин јавне продаје у извршном поступку. Платформа омогућава одвијање читавог

---

⁶⁴ Извештај о електронској продаји доставља се електронским путем јавном извршитељу кроз апликацију коју одржава минисартство. Изврптај о електронској продаји јавни извршитељ доставља свим лицима којима се доставља и закључак о продаји.

⁶⁵ Закључак о додељивању непокретности садржи поред осталог име и презиме или пословно име прва три најповољнија понудиоца. У закључку се наводи да ће непокретност бити додељена понудиоцу који је понудио непосредно нижу цену од најповољнијег понудиоца (други по реду понудилац) или понудиоцу који је понудио непосредно нижу цену од другог по реду понудиоца (трећи по реду понудилац), ако најповољнији и други по реду понудилац не плате понуђену цену у року који је одређен закључком о продаји непокретности. Они се наводе у закључку и ако је ималац права прече куповине изјавио да купује непокретност под истим условима као најповољнији понудилац.

⁶⁶ Електронска адреса „е-Аукције“: <https://eaukcija.sud.rs/>

поступка електронским путем, почев од објављивања надметања, преко лицитирања до оглашавања најповољније понуде.⁶⁷

4.3.1. Приступ порталу и регистрација корисника

Према начину приступа платформи издвајају се корисници у две групе: 1) корисници који приступају из заштићене мреже министарства– интерни корисници⁶⁸ и 2) корисници који приступају платформи из јавне мреже путем веб стране на интернету – екстерни корисници. Интерни део платформе у ком се налазе база, документи и подаци доступни су само из заштићене интерне мреже⁶⁹. Екстерни корисници приступају јавном делу платформе, као нерегистровани корисници или регистровани корисници.⁷⁰ Нерегистровани корисник посетилац портала може слободно да претражује податке који су јавно доступни.⁷¹ Уколико се региструју, након успешне регистрације, морају да се пријављују квалификованим електронским сертификатом да би учествовали у јавним надметањима.⁷²

За приступ порталу регистровани корисник треба да поседује софтвер за читање квалификованог електронског потписа и квалификовани електронски потпис који је издат од стране овлашћеног сертификованог тела. Квалификован електронски потпис у Републици Србији уређен је и дефинисан Законом о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању.⁷³ Квалификован електронски потпис предстаља електронски потпис који је креиран квалификованим електронским сертификатом. Електронски сертификат је документ којим се потврђује веза између података који проверавају електронски потпис и идентитета лица које је потписник,

---

⁶⁷ Министарство правде: „Почела примена платформе „е-Аукција“ преузето 01.11.2020.

<https://www.mpravde.gov.rs/vest/30558/pocela-primena-platforme-e-aukcija.php>

⁶⁸ Администратори (овлашћена лица у Министарству правде која управљају порталом) и јавни извршитељи.

⁶⁹ Интерни корисници за приступ не користе квалификоване сертификате јер платформи приступају коришћењем креденцијала (корисничких имена и лозинки) из Активног директоријума, односно успостављањем безбедне везе кроз виртуелну приватну мрежу.

⁷⁰ Портал е-Аукција почео са радом – преузето 01.11.2020.

<https://www.prlegal.rs/sr/portal-e-aukcija-pocео-sа-radom/>

⁷¹ То су за завршене електронске продаје подаци о предмету продаје и највећој датој понуди, за електронске продаје које су у току: подаци о предмету продаје, почетној цени и тренутно највећој понуди. Такође, доступне су му и одлуке јавног извршитеља које су отпремљене на систем саукција.

⁷² Република Србија Министарство Правде - бр. 404-02-00038/2020-12/3 – Конкурсна документација за јавну набавку услуга у отвореном поступку – Одржавање и унапређење система „е-Аукција“ – Редни бр.7/2020 преузето 02.11.2020.

- https://www.drzavnauprava.gov.rs/files/3%20конкурсна%20документација_јн%207.pdf

⁷³ Закон о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању ("Сл. гласник РС", бр. 94/2017)

а карактеристику „квалификованог“ добија због тога што је издат од стране сертификационог тела овлашћеног за издавање ових сертификата.⁷⁴

Приликом регистрације, корисници морају да унесу податке о својој електронској пошти, броју мобилног телефона и приложе скениран доказ о плаћеној годишњој чланарини.⁷⁵ Регистрација се потврђује потврдом на аутоматски послату електронску пошту. Након регистрације и потврде линка послатог на електронску пошту корисник може да прегледа податке који су доступни само регистрованим корисницима али има статус неверификованог корисника док Администратор портала Министарства правде не верификује плаћену чланарину. У статусу регистрованог, а неверификованог корисника исти не може аплицирати за лицитирање.⁷⁶

4.3.2. Пријава за учествовање на електронском јавном надметању

Након регистрације на порталу електронског јавног надметања, корисник електронским путем подноси пријаву за учествовање на одређеном електронском јавном надметању, којом приликом доставља и доказ о уплати јемства. Сви понудиоци су анонимни, па тако ни они, ни јавни извршитељи не знају ко се крије иза идентификационог броја⁷⁷ који им систем насумично додељује уколико се одлуче да учествују у јавном надметању.⁷⁸

4.3.3. Трајање електронског јавног надметања

Време трајања елетронске продаје непокретности и покретних ствари одређено је Правилником о организацији и поступку електронског јавног надметања⁷⁹ тако што се

---

⁷⁴ Водич за квалификовани електронски потпис у Србији, преузето 05.11.2020.

<https://statt.rs/sr/vodic-za-kvalifikovani-elektronski-potpis-u-srbiji/>

⁷⁵ Накнада за коришћење апликације (чланарина) на годишњем нивоу износи 2.000,00 динара.

⁷⁶ Република Србија Министарство Правде - бр. 404-02-00038/2020-12/3 – Конкурсна документација за јавну набавку услуга у отвореном поступку – Одржавање и унапређење система „е-Аукција“ – Редни бр.7/2020 преузето 02.11.2020

- https://www.drzavnauprava.gov.rs/files/3%20конкурсна%20документација_јн%207.pdf

⁷⁷ „Јединствени идентификациони број“ означава број који понудилац добија приликом учествовања на одређеном електронском јавном надметању и које се састоји од осам бројева

⁷⁸ Портал е-Аукција почео са радом - преузето 01.11.2020

<https://www.prlegal.rs/sr/portal-e-aukcija-pocao-sa-radom/>

⁷⁹ Члан 8- Правилника о организацији и поступку електронског јавног надметања

електронско јавно надметање одржава радним данима и траје најдуже шест часова у периоду од 9 до 15 часова. При томе, време за давање понуда траје најдуже четири часа, у периоду од 9 до 13 часова. У случају да је најмање једна понуда дата у последњих пет минута пре истека периода за давање понуде, време трајања електронског јавног надметања се продужава за још пет минута од времена одређеног за окончање електронског јавног надметања, и тако се поступак понавља све док у последњих пет минута електронског јавног надметања не буде дата ниједна понуда, а најдуже до 15 часова, што представља крајње време до када се поступак мора окончати.

4.3.4. Ток поступка

Датум и време почетка и завршетка поступка електронске продаје се објављује на порталу електронске продаје, по завршетку електронске продаје. Портал електронске продаје бележи тачно време давања сваке понуде, висину понуде и јединствени идентификациони број понуђача. Најкасније сат времена пре почетка сваке јавне продаје, корисник са улогом јавни извршитељ и то онај који је заказао конкретну електронску аукцију мора означити исту као верификовану тј. да су испуњени услови за одржавање електронске продаје.⁸⁰

Електронска продаја се спроводи методом надметања уз унапред утврђени лицитациони корак. Лицитациони корак у закључку о продаји електронским путем утврђује јавни извршитељ⁸¹ Почетну цену предмета продаје одређује у закључку о продаји електронским путем јавни извршитељ у складу са Законом о извршењу и обезбеђењу. Од почетне цене која је на почетку електронске продаје видљива на порталу електронске продаје почиње поступак надметања. Уколико пре истека електронске продаје није евидентирана ниједна понуда, понуђач у том тренутку може само дати понуду која одговара почетној цени. Лицитациони корак је видљив у сваком тренутку а повећање тренутно

---

⁸⁰ Уколико поступајући јавни извршитељ не верификује да су испуњени услови за одржавање електронске продаје најкасније сат времена пре одржавања електронска продаја се неће одржати.

⁸¹ На јавној расправи у Београду дана 30.05.2019. године кроз коју је прошао Нацрт Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу постављено је питање због чега лицитациони корак није фиксно одређен. Одговор је да се имало у виду да овако одређени лицитациони корак омогућава прилагођавање потребама сваког конкретног јавног надметања.

највеће понуде могуће је само за лицитациони корак. Портал електронске продаје и свим понуђачима осим понуђача чија је понуда у том тренутку највећа нуди опцију давања понуде увећане за лицитациони корак. Приликом давања понуде, портал понуђача пита да ли потврђује дати износ понуде.⁸² Потврдом која се чини електронским путем уносом пин броја са квалификованог електронског потписа понуђач потврђује дати износ и коначно даје понуду која се евидентира на порталу електронске продаје као тренутно највећа понуда. Понуда се сматра прихваћеном када портал обавести понуђача да је његова понуда евидентирана као успешно дата. Понуђач не може дати понуду ако је његова понуда на порталу евидентирана као тренутно највећа понуда.⁸³

4.3.5. Прекид електронског јавног надметања због техничких сметњи

Обзиром да је портал електронског јавног надметања софтверско решење, било је потребно посебно предвидети како ће технички проблеми до којих може доћи утицати на сам ток поступка. Технички проблеми су проблеми који нису проузроковани радњом понуђача и чије се постојање огледа у немогућности одржавања/учествовања на јавном надметању. Из тих разлога се Правилник о организацији и поступку електронског јавног надметања посебно бави и овим питањима. (Деретић, 2019: 15)

Уколико за време трајања електронског јавног надметања наступе техничке сметње на порталу електронске продаје због којих су понудиоци онемогућени да дају понуде, поступак електронског јавног надметања се прекида, а понудиоци се о прекиду поступка због техничких сметњи обавештавају електронским путем или на други одговарајући начин.

Обавештење о наставку поступка надметања се објављује на порталу електронског јавног надметања најмање 48 сати пре наставка поступка, а сам поступак се наставља у стању у којем је прекинут, првог радног дана по истеку горе поменутог рока од 48 сати, са почетком у 9 часова.

---

⁸² Портал подржава и могућност учествовања једног корисника на више надметања истовремено када ће истовремено имати више јединствених идентификационих бројева а систем мора радити у више табова (browser-a) истовремено.

⁸³ Република Србија Министарство Правде - бр. 404-02-00038/2020-12/3 – Конкурсна документација за јавну набавку услуга у отвореном поступку – Одржавање и унапређење система „е-Аукција“ – Редни бр.7/2020 преузето 02.11.2020

- https://www.drzavnauprava.gov.rs/files/3%20конкурсна%20документација_јн%207.pdf

4.3.6. Извештај о електронској продаји

Платформа електронске продаје подржава функционалност генерисања извештаја након завршетка поступка електронске лицензације која се састоји у томе да се шаље јавном извршитељу на за то предвиђену електронску пошту⁸⁴ и администратору Министарства правде на део за то одређен на систему Е-аукције.

Правилником о организацији и поступку електронског јавног надметања одређена је садржина извештаја након спроведене електронске продаје, па тако извештај о успешној електронској продаји мора да садржи следеће податке: пословни број предмета; име и презиме/назив, адреса, ЈМБГ односно матични број и ПИБ извршног повериоца; име и презиме/назив, адреса, ЈМБГ односно матични број и ПИБ извршног дужника; врста предмета продаје; опис предмета продаје; назнаку да ли је реч о првом или другом јавном надметању; идентификатор електронске продаје; датум и време почетка електронске продаје; датум и време завршетка електронске продаје; износ и подаци о уплатиоцима јемства (име и презиме/назив, адреса, ЈМБГ односно матични број и ПИБ); износ свих понуда које су стављене у електронској продаји са јединственим идентификационим бројевима понуђача (име и презиме/назив, адреса, ЈМБГ односно матични број и ПИБ); време када су понуде дате; посебно назначен податак о најповољнијој понуди са идентификационим подацима три најповољнија понуђача (име и презиме/назив, адреса, ЈМБГ односно матични број и ПИБ).

5. Аутоматизација у поступцима у којима је као извршни дужник наведен корисник буџетских средстава

Одредбама ЗИО предвиђено је да о предлогу за извршење на основу извршне или веродостојне исправе ради намирена новчаног потраживања насталог из комуналних услуга и сродних делатности одлучује јавни извршитељ. О предлогу за извршење ради намирена новчаног потраживања према извршном дужнику из чл.300.ст.2-4⁸⁵ овог закона, одлучује јавни извршитељ. Наведеним одредбама у односу на стари легислативни оквир

---

⁸⁴ Слање се обавља путем веб сервиса са одговарајућом xml шемом трећој апликацији, на систему електронске аукције.

⁸⁵ Директни и индиректни корисници буџетских средстава Републике Србије.

проширена је надлежност јавних извршитеља, на тај начин што сада о предлогу за извршење ради намирења новчаног потраживања према извршним дужницима – директним и индиректним корисницима буџетских средстава одлучује јавни извршитељ који и спроводи извршење.

5.1.Обавештење о намери подношења предлога

У извршним поступцима у којима је као извршни дужник наведен директни или индиректни корисник буџетских средстава извршни поверилац је дужан да о намери подношења предлога за извршење писаним путем обавести министарство надлежно за финансије најкасније 30 дана пре подношења предлога за извршење. Доказ о послатом обавештењу извршни поверилац је дужан да достави уз предлог за извршење под претњом одбацивања.⁸⁶ На тај начин држава је поново одлучила да повласти себе као извршног дужника и да штити буџет.⁸⁷ Обавештење се шаље писменим путем, а то је могуће учинити и тако што се скениран, попуњен и потписан Образац Обавештења шаље електронским путем, на мејл адресу Управе за трезор.⁸⁸ Рок од 30 дана представља додатни рок за добровољно извршење обавезе.⁸⁹

5.2.Захтев за одређивање јавног извршитеља

Као један од новитета који су уведени у извршни поступак је и обавеза извршног повериоца да пре подношења предлога за извршење захтева од Коморе да одреди јавног извршитеља коме ће поднети предлог за извршење.⁹⁰ Ова обавеза извршног повериоца постојала је и у одредбама ранијег ЗИО, у поступцима за наплату комуналних потраживања на основу веродостојних исправа, а сада и на предмете у којима су извршни дужници директни и индиректни корисници буџетских средстава.

---

⁸⁶ Члан 300, ст.5 и 6 ЗИО

⁸⁷ Измене закона о извршењу, преузето 12.11.2020.

<http://efektiva.rs/aktuelnosti-efektiva/potrosaci-aktuelnosti/izmene-zakona-o-izvršenju/>

⁸⁸ Министарство финансија, Обавештење о намери подношења предлога за извршење, преузето 15.11.2020.

<https://www.mfin.gov.rs/dokumenti/obrazac-1-obavestenje-o-nameri-podnosenja-predloga-za-izvršenje/>

⁸⁹ Бодирога Никола, Оп.цит., стр. 60

⁹⁰ Захтев, поред осталог, садржи име и презиме или пословно име странака, пребивалиште, односно боравиште странака и матични број и порески идентификациони број ако је странка правно лице, предузетник или физичко лице које обавља делатност.

Комора је дужна да одговори на захтев извршног повериоца у року од пет дана од дана пријема захтева, водећи рачуна о томе да се јавни извршитељи одређују равномерно, према азбучном реду уписа у Именик јавних извршитеља и заменика јавних извршитеља и да је за поступање по предлогу за извршење искључиво надлежан јавни извршитељ на чијем подручју извршни дужник има пребивалиште, боравиште или седиште. Ако Комора не одговори на захтев извршног повериоца у року од пет дана, извршни поверилац самостално одређује јавног извршитеља на чијем подручју извршни дужник има пребивалиште, боравиште или седиште.⁹¹

Проширење принципа тзв. равномерне расподеле предмета, односно обавеза извршног повериоца да пре подношења предлога за извршење, захтева од Коморе јавних извршитеља да по редоследу из Именика⁹² одреди надлежног јавног извршитеља одреди надлежног јавног извршитеља, која је пре доношења новог ЗИО постојала само у поступцима за наплату комуналних потраживања на основу веродостојних исправа, сада и на наплату ове врсте потраживања на основу извршних исправа, као и на предмете у којима су извршни дужници директни и индиректни корисници буџетских средстава, отклања сваку сумњу у евентуално постојање коруптивних елемената у случају када би извршни повериоцу били слободни у избору јавног извршитеља. (Трешњев, 2019: 16)

6. Електронске евиденције и електронски регистри у извршном поступку

6.1. Регистар судских забрана

Регистар судских забрана⁹³ представља јавни регистар, централну електронску базу података, која садржи податке о привременим мерама донетим пре, у току или по окончању судског поступка, којима се забрањује отуђење и оптерећење покретних ствари, непокретности или стварних права на непокретностима, под условима прописаним законом.

---

⁹¹ Члан 393, ст.2 и 3 ЗИО)

⁹² Министарство правде води Именик јавних извршитеља и заменика јавних извршитеља. У Именик јавних извршитеља и заменика јавних извршитеља уписују се основни подаци јавног извршитеља (име и презиме, датум рођења, јединствени матични број грађана, порески идентификациони број и седиште), датум именовања и почетка рада, суд за чије подручје је именован, број телефона и адреса електронске поште, као и дисциплинске мере које су му изречене.

⁹³ Регистар је почео са радом 17. септембра 2011.године и приступа му се путем интернет адресе: <https://www.apr.gov.rs/registri/sudske-zabrane.2340.html>

Одредбама ЗИО вођење Регистра судских забрана је поверено Агенцији за привредне регистре.⁹⁴

Извршни поверилац је дужан да без одлагања затражи упис у Регистар привремене мере забране отуђења и оптерећења покретних ствари, непокретности и стварних права на непокретностима извршног дужника. Упис има декларативан карактер и од тренутка уписа сматра се да су трећа лица упозната са постојањем забране и нико се не може позивати да му подаци који су уписани у Регистар нису били познати.

Установљавањем Регистра судских забрана као јединствене, централне, електронске базе података сва заинтересована лица на једноставан и брз начин могу добити податке о привременим мерама забране отуђења и оптерећења покретних ствари, непокретности и стварних права на непокретностима, што води већој правној сигурности.⁹⁵

6.2.Електронска евиденција јавних извршитеља

Законом о извршењу и обезбеђењу предвиђена је обавеза вођења евиденције о поступцима извршења и обезбеђења и финансијском пословању.⁹⁶ У вези са вођењем евиденције јавних извршитеља донет је Правилник о начину вођења евиденције о поступцима извршења и обезбеђења и финансијском пословању јавног извршитеља, начину извештавања, садржини извештаја о раду јавног извршитеља и начину поступања са архивом.⁹⁷

Правилником је предвиђено да се евиденција води у писменом и електронском облику. Писмена евиденција води се кроз књиге на штампаним обрасцима.

Када је реч о електронској евиденцији Правилник предвиђа да се електронска евиденција води се кроз уписнике у електронском облику у специјализованој софтверској

---

⁹⁴ АПР – Агенција за привредне регистре је основана Законом о Агенцији за привредне регистре („Сл. гласник РС”, бр. 55/04, 111/09 и 99/11).

⁹⁵ Агенција за привредне регистре – о Регистру судских забрана, преузето 14.12.2020..
<https://www.apr.gov.rs/registri/sudske-zabrane/o-registru.2341.html>

⁹⁶ Члан 503 ЗИО

⁹⁷ Правилник о начину вођења евиденције о поступцима извршења и обезбеђења и финансијском пословању јавног извршитеља, начину извештавања, садржини извештаја о раду јавног извршитеља и начину поступања са архивом - "Сл. гласник РС", бр. 37 од 9. априла 2016, 50 од 29. јуна 2018, 47 од 28. јуна 2019, 6 од 24. јануара 2020, 105 од 5. августа 2020, 152 од 18. децембра 2020

апликацији у коју се уносе сви подаци прописани овим правилником, у форми предвиђеној техничким обрасцем.⁹⁸

Писмена и електронска евиденција воде се за календарску годину.

Јавни извршитељ уноси у року од 15 дана све податке из списка предмета у електронску евиденцију у форми предвиђеној техничким обрасцем.⁹⁹

Подаци из електронске евиденције морају да буду истоветни са подацима из исправа за сваки предмет. Сви подаци из евиденције се уносе у централну базу података, која је део правосудног информационог система.¹⁰⁰

Када је реч о чувању евиденције, одредбом Правилника је прописано да се евиденције у електронском облику чувају се трајно.¹⁰¹

---

⁹⁸ Образац за завођење података у електронску евиденцију јавних извршитеља, који представља саставни део Правилника.

⁹⁹ Јавни извршитељ електронску евиденцију у .csv формату, извод из банке са наменског и посебног рачуна у xml и у пдф формату, скенирано решење о извршењу и извршну или веродостојну исправу у пдф формату, доставља Министарству правде сваког радног дана до 21.00 час путем апликације еЗИО.

¹⁰⁰ Параграф Лекс: Правосудни-информациони систем (ПИС) представља платформу за електронску размену података у правосуђу, успостављену од стране Министарства правде. Електронска размена података директно доприноси унапређењу ефикасности правосуђа, кроз смањење трајања судских и других поступака правосудних органа и повећање квалитета рада судија, тужилаца и других носилаца правосудних функција, као и других државних органа који се налазе ван система правосуђа, јер омогућава тренутан увид у податке који су од значаја за вођење поступака, једним кликом, насупротив дуготрајном "путовању" дописа у папиру. преузето 22.12.2020.

<https://www.paragraf.rs/dnevne-vesti/091219/091219-vest10.html>

¹⁰¹ Члан 17 - Правилник о начину вођења евиденције о поступцима извршења и обезбеђења и финансијском пословању јавног извршитеља, начину извештавања, садржини извештаја о раду јавног извршитеља и начину поступања са архивом - "Сл гласник РС", бр. 37 од 9. априла 2016, 50 од 29. јуна 2018, 47 од 28. јуна 2019, 6 од 24. јануара 2020, 105 од 5. августа 2020, 152 од 18. децембра 2020

II АУТОМАТИЗАЦИЈА ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА У РЕПУБЛИЦИ ХРВАТСКОЈ

1. Појам аутоматизације извршног поступка у Републици Хрватској

Потреба за дигитализацијом правосуђа појавила се због брзих социјалних, економских и самим тим, правних промена. Иновативно тржиште и дигитално друштво, као нова глобална развојна и технолошка парадигма савременог света, својим могућностима и стандардима променила је карактер предузетништва и државе, с једне стране, одређујући њихов нови међуоднос. Сходно томе, кумулација и убрзањетехнолошке иновације одлучујуће утиче, с друге стране, на развој суђења, конкретније на тзв. Е-правосуђе. (Bodul, Vrkić, 2020: 15)

Од ступања на снагу првог Овршног закона из 1996. године, преко другог Овршног закона из 2010. године, до трећег Овршног закона из 2012. године, уређење извршног система, односно Извршног закона Републике Хрватске, претрпело је око 25 измена. Због уочених потешкоћа у примени постојећег,¹⁰² законодавац је у процедуру упутио нови Овршни закон, који такође има за циљ да аутоматизује део извршног поступка. Циљ је да се поступак убрза враћањем извршног поступка на основу веродостојне исправе под надзор суда уз дигитализацију поступка и електронско подношење предлога за извршење, односно е-комуникацију. (Bodul, Vrkić, 2020: 22)

Ради повећања ефикасности поступка извршења на непокретностима, а најпре убрзања поступка продаје непокретности у извршном поступку, 2014.године донет је Закон о изменама и допунама Овршног закона.¹⁰³ Тим Законом се први пут озбиљније интервенисало у извршноправни систем устпостављен ступањем на снагу ОЗ из 2012.године, али и у одредбе о оврси на непокретностима, будући да су се у извршни

---

¹⁰²Обзиром да је због здравствених околности дошло је до смањења привредне активности, што следствено доводи до губитка радних места и смањења куповне моћи грађана, те и могућности да измирују текуће обавезе, како би се заштитила материјална егзистенција грађана, али и привредна активност, било је потребно предузети законске интервенције у Извршном закону (Народне Новине(у даљем тексту НН) 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17). – више о томе на: <https://www.iusinfo.hr/aktualno/u-sredistu/43652>

¹⁰³ Закон о изменама и допунама Овршног закона из 2014.године (НН 94/2014)

поступак увеле „електроничких јавних дражби“ које спроводи Финансијска агенција. (Агаг Крамар, 2017: 10)

С тим у вези су донета још три Закона о изменама и допунама Овршног закона, од којих је последњи из 2020. године¹⁰⁴ и он је најзначајнији за дигитализацију поступка, јер детаљније уређује покретање и вођење поступка путем средстава електронске комуникације коришћењем прописаних образаца, чиме се поступак знатно поједностављује. Циљ доношења овог закона је балансирање постојећег система извршења, као и његово даље унапређење, водећи рачуна о потреби да се извршни поступак одвија брзо, ефикасно и економично, те да се заштити достојанство дужника и обезбеди да извршење буде што повољније.

Аутоматизација у спровођењу извршног поступка Републике Хрватске огледа се у увођењу електронске комуникације учесника у извршном поступку и прописивању начина уступања предмета јавним бележницима као што су: Електроничка оврха; е-Услуга¹⁰⁵ где спадају - е-Предмет, Казнена евиденција, е-комуникација, е-Огласна плоча; затим, уједно и најважније. Јесте увођење, електронске јавне дражбе (електронска јавна аукција) и посебне финансијске агенција „Фина“¹⁰⁶ која је спроводи и о њима ће бити у наредним излагањима више речи.

У литератури посвећеној изазовима примене нових технолошких открића и ИКТ у правосуђу отворено је питање да ли ће оне унапредити поступак или ће се, пак, њима остваривати бржи резултати, али на уштрб квалитета поступања. (Маганић, 2020: 79) Поставља се и питање, да ли је правосудни систем технолошки опремљен и едукативно-стручно припремљен за коришћење средстава електронске комуникације. Уз капацитете надлежних органа, треба размотрити и објективне могућности странака да учествују у том облику у поступку. По оцени правних стручњака, свакако се не може очекивати, барем у иницијалној фази примене, да ће коришћење електронске комуникациј унапредити ток поступка нити позитивно деловати на његово убрзање. (Poretti, 2017: 13)

---

¹⁰⁴Закон о измјенама и допунама Овршног закона из 2020.године (НН 131/2020)

¹⁰⁵Е-услугама може се приступити на порталу <https://sudovi.hr/>

¹⁰⁶У даљем тексту Фина – електронска адреса Фине: <https://www.fina.hr/>

2. Предлог за извршење у електронском облику

Одредбом члана 39а ОЗ законодавац је предвидео могућност подношења предлога за извршење на основу веродостојне исправе и у електронском облику. То је такође, као и у пракси Републике Србије, значајно смањило гужве у судовима и омогућило бржи и лакши приступ истим, као и олакшало комуникацију судова са јавним бележницима.

Предлог за извршење на основу веродостојне исправе подноси се општинском суду на чијем подручју извршни дужник има пребивалиште или седиште преко информационог система, на прописаном обрасцу, електронским путем у машински читљивом облику.¹⁰⁷ Изузетно према ставу 3, члана 39а ОЗ, лице које подноси предлог за извршење га може и физички доставити на прописаном обрасцу пословној једини Агенције (ФИНА) која ће га електронским путем даље проследити надлежном општинском суду.

На основу овог члана, Министар правосуђа је донео Правилник¹⁰⁸ којим се ближе уређује начин електронске комуникације између учесника у поступку као и начин расподеле предмета у рад јавним бележницима.¹⁰⁹

Чланом 6 поменутог Правилника предвиђено је да се предлог за извршење поднет од стране „вањског корисника сустава“¹¹⁰ подноси потписан квалификованим електронским потписом¹¹¹ у електронском и машински читљивом облику. Прилози уз предлог за извршење се предају у .pdf формату и не морају бити потписани електронским потписом. Ограничена је величина предлога на 20 mb. Приликом самог подношења предлога за извршење информацијски систем сачињава потврду о пријему предлога за извршење.

Приликом пријема предлога за извршење у систему „Електроничке оврхе“ спису се додељује пословни број суда и јединствени идентификатор. Даље, у складу са чланом 39 ст.4 ОЗ предлог за извршење на основу веродостојне исправе се аутоматски поверава у рад

---

¹⁰⁷ОЗ, члан 39а, ст.2

¹⁰⁸Правилник о обрасцима у овршном поступку, начину електроничке комуникације између судионика и начину доделе предмета у рад јавном бележнику (НН 43/21, 94/21) – донет на темељу члана 39а, ст.7 ОЗ

¹⁰⁹Правилник је објављен у Народним Новинама Републике Хрватске и ступио на снагу 15. септембра 2021. године.

¹¹⁰ Спољњи корисник информацијског система јесте особа која је покренула поступак ради извршења неког потраживања, као и особа у чију је користи покренут поступак извршења по службеној дужности, као и извршни дужник – лице против кога се остварује потраживање

¹¹¹ Квалификован електронски потпис представља напредан електронски потпис који је израђен помоћу квалификованих средстава за израду електронског потписа и темељи се на квалификованом сертификату за електронске потписе

јавним бележницима као повереницима суда¹¹² равномерно, по абecedном реду њихових презимена и према правилима о службеном подручју и седишту јавних бележника, а све то се постиже коришћењем посебне функционалности у алгоритму доделе предмета из система „Електроничке оврхе“. Изузетно, Правилником је предвиђена могућност да ако председник надлежног суда сматра да јавни бележник не може предлог за извршење на основу веродостојне исправе из објективних и субјективних разлога преузети у рад, председник суда може образложеним решењем доделити у рад предлог за извршење првом следећем јавном бележнику према абecedном реду.¹¹³ Такође, председник надлежног суда може због објективних и субјективних околности по службеној дужности или на захтев јавног бележника образложеним решењем, јавног бележника изузети из будуће доделе предмета на одређени временски период до годину дана или се већ додељени предмети могу доделити првом следећем јавном бележнику према абecedном реду.

3. Дигитализација достављања

Прва е-огласна плоча¹¹⁴ почела је са радом 27. маја 2005. године у Општинском суду у Супетру. Циљ пројекта био је да постане један од контролних механизма у спровођењу антикорупцијске политике, као и начин да се смање трошкови судских поступака. На е-огласним плочама општинских судова објављују се позиви и све одлуке (преседани, решења, пресуде и закључци) за странке које су одсутне и чије се боравиште не зна. Е-огласна плоча судова постала је део „Оперативног плана за provedбу Програма е-Хрватска 2007.“ и Националног плана за борбу против корупције за 2006-2008.¹¹⁵

Е-огласна плоча је бесплатна и јавна услуга која омогућава преглед електронских огласних плоча судова и других надлежних тела у Републици Хрватској. Централни претраживач омогућава претрагу објављених одлука и других докумената општинских, жупанијских, трговачких и управних судова у Републици Хрватској, Финансијске агенције у извршном поступку и јавних бележника. Сви огласи надлежних органа се објављују без одлагања, а бришу се аутоматски након истека рока за објављивање.

---

¹¹² Као тренутак поверавања списка у рад јавном бележнику сматра се тренутак доставе предлога за извршење у сигурни електронски преградак јавног бележника.

¹¹³ Против наведеног решења председника надлежног суда није дозвољена жалба.

¹¹⁴ Електронска огласна табла, : <https://e-oglasna.pravosudje.hr/>

¹¹⁵ Више о томе на http://89.249.109.16/eoglasna/o_e_oglasnoj_ploci

Е-Огласна плоча портала, у складу са Судским пословник¹¹⁶ омогућава објављивање свих докумената који би, у складу са процесним законима, требало да буду објављени на физичким огласним таблама судова. Реч је о пресудама у случају да је странка уредно обавештена, а није дошла на рочиште за објављивање пресуде, и другим одлукама суда које се по прописаном поступку нису могле доставити поштом или на други начин. Такве објаве имају рок након којег се аутоматски бришу. Након доношења одлуке о укидању физичке огласне плоче, судови су дужни да ове огласе објаве на е-огласној плочи.

На е-огласну плочу суда може објављивати сам суд, јавни бележници или ФИНА. Избором суда добијају се сви огласи објављени у том суду, ако последњи дан њиховог објављивања још није истекао. ФИНА објављује огласе у вези са извршењем у одељку огласне табле Финe.¹¹⁷

Регистрација није потребна како би се извршио увид у е-огласну плочу. Корисници који желе да се региструју путем „Пријаве на систем“ имају могућност да се претплате на огласе за судове. Када суд објави нове огласе, а корисник се претплатио на исте, или исте судове, добија е-маил обавештење о новообјављеним огласима.

Постоје два начина претраге огласне плоче. Први представља претрагу уписивањем кључне речи,¹¹⁸ а други начин претрагу по суду те тако било које заинтересовано лице може уписивањем својих личних података да провери постоји ли било какав позив или одлука која му се доставља.

Према Овршном закону¹¹⁹ Републике Хрватске, правном лицу уписаном у судски или други регистар и одговорном физичком лицу у том правном лицу достављање се врши на адресу седишта.¹²⁰ Физичкој особи која не обавља одређену регистровану делатност и физичкој особи која обавља одређену регистровану делатност, ако се достављање не врши у вези с том делатношћу, достављање се врши на адреси пребивалишта у Републици Хрватској према подацима о пребивалишту које ће суд или јавни бележник прибавити од Министарства унутрашњих послова. Ако према подацима из евиденције МУП-а произилази

---

¹¹⁶ Национални план за борбу против корупције за 2006-2008. *НН* 37/2014, 49/2014, 8/2015, 35/2015, 123/2015, 45/2016, 29/2017, 33.4.2017., 3. 2017, 57 / 2017, 101/2018, 119/2018, 81/2019

¹¹⁷ Електронска адреса огласне плоче Финe: <https://e-oglasna.pravosudje.hr/objave-institucija>

¹¹⁸ Може се уписати једна или више кључних речи као што су: ознака списка, ознака документа, име и презиме или назив странке на коју се објава односи или уписивањем ОИБ (особног идентификационог броја странке на коју се објава односи).

¹¹⁹ Овршни закон Републике Хрватске (*НН* 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20)- у даљем тексту ОЗ

¹²⁰ ОЗ, члан 8. ст.1.

да физичко лице има пријављено боравиште у другом месту у Републици Хрватској или да је пријавило друго место или начин достављања, достављање том лицу се врши у његовом пријављеном боравишту, односно на другој пријављеној локацији или на други пријављен начин.

Ако овакво достављање не успе на адреси, оно ће се покушати још једном, у року који не може бити краћи од 30 нити дужи од 60 дана. Уколико и ово поновљено достављање не успе, исто ће се извршити истицањем писмена које је требало бити достављено на интернет страници судске е-огласне табле. Достављање се сматра извршеним истеком осмог дана од дана истицања писмена на интернет страници електронске огласне табле судова.¹²¹ Када се достава врши истицањем решења на сајту е-огласне табле судова, на адресу пријављену МУП-у, биће достављено обавештење о датуму истека решења на сајту е-огласне табле судова убацивањем у поштанско сандуче.¹²² Када је то могуће, обавештење се доставља и у лично корисничко сандуче особе којем се приступа путем средишње веб странице ради лакшег приступа свим информацијама из јавне управе Републике Хрватске - Средишњи државни портал.¹²³

Изузетно од одредаба овог члана, када суд или јавни бележник врши достављање државним органима, Државном правобранилаштву, адвокатима, јавним бележницима, судским вештацима, судским проценитељима, судским тумачима, стечајним управницима, повереницима, правним лицима и др. учесницима у електронској комуникацији, он то ради у електронском облику путем информационог система или на други одговарајући начин, применом правила о достављању у парничном поступку.¹²⁴

4. Електронска јавна дражба

Продаја непокретности и покретних ствари која се раније одвијала у општинским и стечајним поступцима пред судијом на рочишту у форми усменог надметања, према изменама и допунама Овршног закона из 2014. Године,¹²⁵ одвија се путем електронске јавне

---

¹²¹ОЗ, члан 8. ст.6

¹²²ОЗ, члан 8. ст.7

¹²³Електронска адреса Средишњег државног портала РХ: <https://vlada.gov.hr/footer/sredisnji-drzavni-portal/17>

¹²⁴ОЗ, члан 8. ст.9

¹²⁵ ОЗ (НН 93/14)

дражбе којој се приступа путем интернет странице Финансијске агенције, популарно зване е- дражба ФИНА.

Финансијска агенција „ФИНА“ је правно лице *sui generis*, основано 2001. године од стране Републике Хрватске за обављање законом одређених делатности у финансијском и пословном сектору. Њено деловање је уређено Законом о Финансијској агенцији¹²⁶ и ФИНА-иним Статутом.¹²⁷ (Mendušić Škugor, 2018: 60)

4.1. Улога ФИНА-е у извршном поступку

У Овршном закону РХ од 2010. Године,¹²⁸ ФИНА има значајну улогу у остваривању права учесника у извршном поступку. Иако у почетку није замишљена као извршни орган, преоптерећеност судова и жеља за убрзањем и повећањем ефикасности извршних поступака довели су до екстернализације одређених правосудних функција на ФИНА-у. Увођење ФИНА-е у систем извршења, дакле, последица је жеље законодавца да растерети судове и скрати извршне поступке. Законодавац је у овом подухвату и успео утолико што је спровођење извршења у РХ данас незамислива без учешћа ФИНА-е. (Mendušić Škugor, 2018: 58)

Према ОЗ, ФИНА означава правно лице које спроводи извршење према одредбама овог Закона и закона којим се уређује спровођење извршења на новчаним средствима.¹²⁹¹³⁰ Дакле, ФИНА у својој надлежности има спровођење извршења новчаних потраживања на новчаним средствима, покретностима и непокретностима.

Финансијска агенција јавно објављује писмена, води регистар непокретности и покретности које се продају у извршном поступку и спроводи е-аукцију преко следећих апликација:

1. Апликација јавна објава¹³¹ – преко ње ФИНА објављује писмена издата у извршним поступцима, поступцима осигурања и стечајним поступцима (писмена Фине и надлежног органа). Преко ове апликације, странке, учесници у поступку и заинтересована

¹²⁶Закон о Финансијској агенцији НН број 117/2001, 60/2004, 42/2005

¹²⁷Статут је доступан на: https://www.fina.hr/documents/52450/134977/Statut+Fine_25112009.pdf/2185a9a7-8c9d-ec3-ce82-ef254ae26662, Преузето 21.10.2021.године

¹²⁸НН 139/2010

¹²⁹Закон о provedби оврхе на новчаним средствима (НН 68/18, 02/20, 46/20, 47/20)

¹³⁰ОЗ, члан 2, ст.1, т.14

¹³¹Електронска адреса апликације: <https://ponip.fina.hr/javnaobjava-web/pocetna>

јавност могу пратити ток поступка продаје. Сматра се да су писмена које ФИНА доноси у поступку продаје и које објављује на својим интернет страницама достављена свим особама на које се односе истеком осмог дана од објаве на званичној страници ФИНА-е. Коришћење ове апликације је потпуно бесплатно.¹³²

2. Апликација Очеvidник¹³³ - у овој апликацији, ФИНА води регистар непокретности и покретних ствари¹³⁴ продатих у извршним поступцима, поступцима осигурања и стечајним поступцима. Апликацији може приступити сваки корисник који жели добити информацију о тренутном стању уписаних предмета продаје у апликацију. Упис података у „Очеvidник“ ФИНА врши на основу захтева за продају и захтева за упис у овај регистар. Предметне захтеве надлежна тела достављају пословним јединицама ФИНЕ, у изворнику, отправку или овереној копији, препорученом поштом с повратницом, непосредном доставом¹³⁵ или електронским путем када су за такву доставу испуњени услови. Електронски регистар – очеvidник некретнина и покретнина може садржавати фотографије покретнина, фотографије непокретности и нацрте из елабората о процени вредности продаје које ФИНА-и достави надлежно тело на предлог странке.¹³⁶

3. Апликација Е – дражба¹³⁷ - преко ове апликације Фина спроводи е-аукцију свих непокретности и покретности које се продају у извршном поступку и имовине стечајног дужника у стечајном поступку.

Сама електронски сервис „е- Дражба“ омогућава корисницима електронско потписивање пријаве за учествовање у одређеној електронској јавној аукцији, као и могућност потписивања и предаје понуде у надметању електронским путем, под претпоставком испуњења одређених услова.¹³⁸

Апликације Јавна објава и Очеvidник су доступне свима, док је за приступ Е – дражби потребно испунити одређене услове прописане законом и подзаконским прописима. Приступ сервису „е-Дражба“ претпоставља испуњеност основних техничких

---

¹³² ФИНА: „О јавној објави“ Преузето 15.11.2021.године <https://www.fina.hr/javna-objava1>

¹³³ Очеvidник – регистар.Електронска адреса Очеvidника: <https://ponip.fina.hr/ocevidnik-web/pocetna>

¹³⁴ Агенција води регистар свих некретнина продатих у извршном поступку, те покретних ствари ако њихова процењена вредност прелази 50.000,00 куна – ОЗ, чл. 169, ст. 1

¹³⁵ Непосредна достава врши се надлежној пословној јединици ФИНА-е радним данима од понедељка до петка, у времену од 08:00 до 13:00 часова.

¹³⁶ ФИНА: „Очеvidник покретнина и некретнина“ Преузето 16.11.2021.године <https://www.fina.hr/ocevidnik1>

¹³⁷ Е дражба – Е аукција.

¹³⁸ ФИНА: „Е-Дражба“, преузето 16.11.2021.године <https://www.fina.hr/e-drazba3#o-servisu>

предуслова: персонални рачунар, приступ интернету, одговарајући оперативни систем (минимално Windows 7), интернет прегледач (IE9-IE11, новije verzije Chromea i новije verzije Firefoxa), поседовање ваљаног дигиталног сертификата, програм за управљање е-картицама (Active Card Gold, Active Client или други), читач паметне картице (за кориснике који сертификат имају на паметној картици), те подношење Агенцији документације којом се тражи приступ сервису „е-дражба“. Уз наведене техничке претпоставке у електронској јавној аукцији као понудиоци могу учествовати једино особе које су претходно уплатиле јемство, те електронски испуниле и квалификованим електронским потписом потписале пријаву за учествовање у електронској аукцији¹³⁹. (Maganić, 2018: 719)

Систему електронске јавне аукције могу приступити и у име друге особе потписаним пуномоћјем којим овлашћују другу особу да у њихово име и за њихов рачун приступи сервису „е-Дражба“. Предметно овлашћење се у том случају доставља Агенцији, а јединствени идентификатор доставиће се у том случају пуномоћнику. (Janjic Šabić, 2015: 15) Пуномоћник може бити пословни субјект или физичко лице. Овлашћење треба бити оверено код јавног бележника. Уколико је пуномоћје издато на страном језику, исто мора бити преведено на хрватски језик од стране овлашћеног судског тумача.¹⁴⁰

Овим апликацијама могуће је приступити самостално или уз помоћ асистента¹⁴¹ преко сервиса е-Кутак.¹⁴²

У поступку спровођења продаје, ФИНА врши и следеће радње:

1. Прима уплате накнада, јемства и куповине
2. По налогу надлежног органа врши поврат новчаних средстава (јемства)
3. Спроводи решење о намирењу

4.2. Организација и поступак продаје на „електроничкој јавној дражби“

Овршни закон у више својих одредби који се односе на продају непокретности прописује доношење Правилника о начину и поступку спровођења продаје некретнина и

---

¹³⁹ Сагласно члану 99 ОЗ.

¹⁴⁰ ФИНА: Е-Дражба, коришћење сервиса у име друге особе, Преузето 18.11.2021. године <https://www.fina.hr/e-drazba3#o-servisu>

¹⁴¹ Помоћ асистента обухвата помоћ при пријави за е-услуге, помоћ при отварању мејл адресе и приступа интернету, објашњавање основних функционалности доступних е-услуга, преузимање документације и помоћ при штампању документације. Штампање документације се корисницима додатно наплаћује.

¹⁴² Електронска адреса е-Кутка: <https://www.fina.hr/e-kutak>

покретнина у извршном поступку¹⁴³ од стране министра надлежног за правосуђе. Поменути Правилник је донет 2014.године, да би током 2019.године и током 2021.године претрпео одређене измене.

Самим Правилником прописује се: достава писмена између Агенције и надлежних тела, облик и садржај захтева за продају и осталих писмена у поступку спровођења продаје непокретности и покретности електронском јавном аукцијом, начин објаве писмена на мрежним станицама Агенције, садржај позива и начин уплате предужма за покриће трошкова спровођења продаје електронском јавном аукцијом, износ, начин уплате и начин поврата јемства, поступак доделе идентификатора у електронској јавној аукцији, облик и садржај пријаве за учествовање у електронској јавној аукцији, начин прикупљања и давања понуда у електронској јавној аукцији, садржај извештаја о спроведеној електронској јавној аукцији, поступак и начин куповине, поступак и начин доношења решења о намирењу.¹⁴⁴

4.2.1. Покретање поступка пред ФИНА-ом

Након спроведеног поступка за утврђивање вредности некретнине, суд доноси закључак о продаји некретнине којим утврђује њену вредност и одређују начин и услове продаје.¹⁴⁵

Подношењем захтева за продају од стране надлежног органа (суда) почиње поступак продаје непокретности и покретних ствари. Продају спроводи ФИНА. Облик и садржај захтева за продају прописан је Правилником о начину и поступку спровођења продаје непокретности и покретних ствари у извршном поступку.

Чланом 5. наведеног Правилника прописано је да захтев за продају непокретности садржи следеће податке: назив надлежног тела, пословни број списка, датум захтева за продају, податке о странкама,¹⁴⁶ број листа непокретности, број катастарске парцеле, катастарске општине, адреса и место непокретности, опис непокретности са припацама,

---

¹⁴³ Правилник о начину и поступку provedбе продаје некретнина и покретнина у овршном поступку "НН", број 156/14, 1/19 и 28/21 у даљем тексту Правилника о продаји непокретности и покретности у извршном поступку.

¹⁴⁴ Прописано чланом 1 Правилника о начину и поступку provedбе продаје некретнина и покретнина у овршном поступку "НН", број 156/14, 1/19 и 28/21

¹⁴⁵ ОЗ, члан 95

¹⁴⁶ Име презиме/назив, адреса, ОИБ извршног повериоца, име и презиме/назив пуномоћника извршног повериоца, адреса, ОИБ извршног дужника, име и презиме/назив пуномоћника извршног дужника.

означење права која не престају продајом, означање да ли је непокретност слободна од особа и ствари, односно да ли у њој станује извршни дужник са члановима своје породице или да ли је непокретност издата у закуп, утврђена вредност непокретности, минимална законска цена испод које се непокретност не може продати на аукцији, почетна цена за надметање, износ лицитационог корака (изражен у кунама), ознака електронске јавне аукције, редни број одржавања електронске јавне аукције (означење по који пут по реду се аукција одржава), износ јемства који понудиоци морају уплатити (изражен у кунама), рок у којем је купац дужан положити новчани износ, подаци о месту и времену разгледавања непокретности и особи задуженој за контакт, остали услови продаје и напомене.

Продаја покретних ствари одвија се електронском јавном аукцијом уколико је у питању ствар веће вредности¹⁴⁷ и у том случају ће се на одговарајући начин применити одредбе ОЗ¹⁴⁸ и одредбе Правилника о електронској јавној аукцији продаје непокретности.¹⁴⁹ Поред непокретности и покретних ствари предмет продаје на електронској јавној аукцији у Републици Хрватској могу бити и права.

4.2.2. Позив за учествовање у електронској јавној дражби

Након што прими захтев за продају, а извршни поверилац уплати предујам за покриће трошкова спровођења продаје електронском јавном аукцијом у складу са позивом на уплату предујма објављеном на ФИНА интернет страници, ФИНА на својој интернет страници објављује позив за учествовање у електронској јавној аукцији. Позив за учествовање на електронској јавној аукцији садржи начин и услове продаје, датум и време почетка и завршетка електронске јавне аукције, време када заинтересоване особе могу разгледати непокретности, као и друге потребне податке. Од објављивања позива за

---

¹⁴⁷Ствар је веће вредности уколико је њена процењена вредност већа од 50.000,00 куна (око 780.000,00 динара) и о њој се у том случају води евиденција у Очевиднику. То могу бити бродови, моторна возила, прикључна возила, возила која се покрећу снагом возача, авиони, машине и алати, технички уређаји и опрема, текстил и текстилни производи, хартије од вредности, дрво и дрвни производи, грађевински материјали, намештај и остале покретне ствари.

¹⁴⁸ОЗ, члан 149, ст.7

¹⁴⁹Члан 34. Правилника о продаји непокретности и покретности у извршном поступку

учествовање у електронској јавној аукцији на интернет страници ФИНА-е, до почетка прикупљања понуда мора протећи најмање 60 дана.¹⁵⁰

4.2.3. Давање осигурања за учешће на електронској јавној дражби

Овршни закон је предвидео јемство као начин осигурања од несавесних купаца прописавши да у електронској јавној аукцији могу учествовати само купци који су претходно дали јемство.¹⁵¹

Како је то предвиђено Правилником о продаји непокретности и покретности у извршном поступку износ јемства изражава се и уплаћује у кунама¹⁵² у складу са условима продаје. Сам износ јемства износи најмање 10% утврђене вредности предмета продаје.

Јемство се уплаћује најкасније последњег дана објаве позива на учешће, на посебан рачун ФИНА-е у износу, року и на начин утврђен у позиву на учешће.¹⁵³

Јемство мора бити евидентирано на рачун ФИНА-е у року објављеном у позиву за учествовање који не може бити краћи од 60 дана од објаве позива. Уколико уплата јемства није евидентирана у наведеном року, уплатиоцу јемства неће бити омогућено учествовање у аукцији.

Након што је понудилац уплатио јемство и оно је као ваљано евидентирано на рачуну ФИНА-е,¹⁵⁴ у систему електронске јавне аукције постају видљиве све аукције за које је уплатио јемство и за које може испунити пријаву за учешће у аукцији.

Поменути Правилником о продаји непокретности и покретности у извршном поступку регулисан је и повраћај јемства. Уплаћено јемство остаје на посебном рачуну ФИНА-е отвореном за ту намену до пријема налога надлежног органа за њен повраћај или за друго поступање с новчаним средствима уплаћеним на име јемства. Агенција по пријему налога од стране надлежног органа у року од 8 дана има обавезу извршити повраћај јемства на рачун означен у пријави за учествовање, односно на рачун означен у налогу надлежног органа за повраћај јемства. Провера рачуна уплатиоца јемства врши се увидом у

---

¹⁵⁰ ФИНА: Продаја некретнина на електронској јавној дражби, преузето 22.11.2021.

<https://www.fina.hr/prodaja-nekretnina-na-elektronickoj-javnoj-drazbi>

¹⁵¹ОЗ, члан 99, ст.1

¹⁵² Национална валута Републике Хрватске од 30. маја 1994.године

¹⁵³Члан 12, ст.1 и 2 Правилника о продаји непокретности и покретности у извршном поступку

¹⁵⁴Ваљаном уплатом се сматра уплата извршена у року и евидентирана на рачуну ФИНА-е најкасније у року од 8 дана од дана истека рока за уплату.

Јединствени регистар рачуна. У случају да рачун не припада уплатиоцу јемства о чему суд претходно није обавештен, ФИНА ће о томе обавестити надлежни суд ради доношења налога за располагање новчаним средствима.

Уколико на претходној електронској јавној аукцији на буде ваљаних понуда, ФИНА објављује позив за учествовање на следећој електронској јавној аукцији. У том случају, јемство уплаћено за претходну аукцију важи и за следећу електронску јавну аукцију, осим ако је јемство враћено уплатиоцу.

4.3. Начин и услови продаје

Одредбама ОЗ¹⁵⁵ предвиђено је да се продаја непокретности и покретних ствари обавља електронском јавном аукцијом која почиње објавом позива за учешће у истој. Позив на учешће¹⁵⁶ обавезно садржи начин и услове продаје, датум и време почетка и завршетка аукције као и друге потребне податке.

Правилником је детаљно прописан сам начин и услови продаје.

4.3.1. Пријава за учествовање у „електроничкој јавној дражби“

Систему електронске јавне аукције приступа се путем мрежних веб страница ФИНА-е. За приступ систему предуслов је поседовање ваљаног дигиталног сертификата којим се потврђује идентитет особе и сертификата који омогућава примену напредног електронског потписа, приступ интернету, коришћење веб прегледача.

Приликом прве пријаве у поједину електронску јавну аукцију, понудитељ је дужан попунити образац пријаве за учествовање у електронској јавној аукцији. Образац садржи податке о броју предмета извршења, податке о понудиоцу, контакт податке, број рачуна за повраћај јемства, као и друге потребне податке¹⁵⁷ Поменути образац потписује се напредним електронским потписом.

Након пријаве у систем „електроничке јавне дражбе“ понудитељу се приказују електронске јавне аукције за које је понудитељ уплатио јемство. Од почетка прикупљања понуда, понудиоцу који је потписао пријаву за учествовање у електронској јавној аукцији,

---

¹⁵⁵Члан 97 ОЗ

¹⁵⁶Позив за учешће у електронској јавној аукцији објављује се на интернет порталу ФИНА-е.

¹⁵⁷ Члан 14, ст.1 Правилника о продаји непокретности и покретности у извршном поступку

приказује се број понудитеља који су потписали пријаву за учествовање у електронској аукцији. ФИНА може на мрежним веб страницама да, када се створе услови, објави податке о броју уплатиоца јемства као и друге податке из система електронске јавне аукције.¹⁵⁸

Систем електронске јавне аукције понудитељу, након попуњавања електронског обрасца пријаве за учествовање у електронској јавној аукцији додељује јединствени идентификациони број¹⁵⁹ Уколико је понудитељ заступан преко пуномоћника или законског заступника, идентификациони број се додељује пуномоћнику или законском заступнику.

4.3.2. Прикупљање понуда у „електроничкој јавној дражби“

Правилником о начину и поступку provedбе продаје некретнина и покретнина у овршном поступку предвиђено је да електронска јавна аукција почиње објавом позива за учествовање на електронској аукцији који ФИНА објављује на својој веб страници. Прикупљање понуда на електронској јавној аукцији траје десет радних дана. Понуде се прикупљају електронским путем радним и нерадним данима у времену од 0 до 24 часова.

Завршетак рока за прикупљање понуда одређује се радним даном у периоду између 9 и 15 часова. Изузетно, ако је најповољнија ваљана понуда дата у задњих 10 минута пре истека рока који је у позиву за учествовање у електронској јавној аукцији одређен као време завршетка прикупљања понуда, надметање се продужује за 10 минута од сваке последње најповољније ваљане понуде све док не протекне 10 минута од последње најповољније понуде. У случају да прикупљање понуда на овај начин траје дуже од 48 часова од очекиваног датума и времена завршетка прикупљања понуда наведеног у позиву за учествовање, ФИНА ће о томе обавестити надлежни орган који ће донети одлуку о даљем току поступка. Уколико ФИНА не добије одлуку надлежног органа о даљем току поступка у року од осам дана од примања обавештења, ФИНА ће прекинути поступак и доставити надлежном органу Извештај о спроведеној електронској јавној аукцији.

4.3.3. Продајна цена у електронској јавној аукцији

Почетну цену предмета продаје од које почиње поступак надметања одређује суд. Непокретност се не може продати испод четири петине њене утврђене вредности на првој

---

¹⁵⁸ Члан 15 Правилника о продаји непокретности и покретности у извршном поступку

¹⁵⁹ Јединствени идентификатор за поједину електроничку јавну дражбу.

електронској јавној аукцији, док се на другој не може продати испод три петине утврђене вредности непокретности.¹⁶⁰ Што се тиче покретних ствари, оне се не могу продати испод једне половине утврђене вредности.¹⁶¹

Постоје ситуације када у појединим надметањима не буде заинтересованих купаца. Тада ФИНА, након што се прва аукција заврши без ваљаних понуда, објављује следећи радни дан позив за учешће у следећој електронској јавној аукцији по новим условима продаје.¹⁶²

Према ОЗ и Правилнику о продаји,¹⁶³ прикупљање понуда при електронском јавном надметању траје десет радних дана. Понуде се прикупљају електронским путем радним и нерадним данима у времену од 0 до 24 часа.

Овршни закон прописује и ко не може бити купац, па тако купац никако не може бити извршни дужник. Купац не може бити ни судија или друга особа која службено учествује у поступку продаје, као ни особа која по закону не може стећи некретнину која је предмет извршења.

Овршни закон је предидео и ситуацију када се на страни купца појави само један понудилац те прописује да ће се електронска аукција провести и ако у њој учествује само један понудилац.

4.3.4. Корак повећања цене (дражбени корак)

Дражбени корак је корак повећања цене за који понудилац може дати понуду у односу на износ минималне цене за коју се предмет продаје може продати или на износ задње ваљане понуде.¹⁶⁴

Правилником о продаји прописани су дражбени кораци, стога није омогућен слободан унос цене, него се одређени износ цене постиже надметањем, односно увећањем за дражбене кораке.¹⁶⁵

---

¹⁶⁰ Члан 102, ст.1 и 2ОЗ,

¹⁶¹ Члан 150, ст 12ОЗ,

¹⁶²226. Трибина Правног факултета Свеучилишта у Загребу и Клуба правника града Загреба, „Е – дражба: Изазови у пракси“, Загреб, 2018 – доступно у pdf формату: <https://www.pravo.unizg.hr/images/50018592/226%20Pezelj%20prosinac.pdf>

¹⁶³ Члан 102, ст. 3 ОЗ, и Члан 17, Правилника о продаји непокретности и покретности у извршном поступку

¹⁶⁴Члан 19, Правилника о продаји непокретности и покретности у извршном поступку (НН 156/2014, 1/2019, 28/2021)

¹⁶⁵ Дражбени корак се одређује према утврђеној вредности предмета продаје и износи 5,00 куна за вредност предмета продаје у износу до 100,00 кн, 10,00 куна за вредност предмета продаје у износу од 100,01 до

Почетну цену предмета продаје од које почиње поступак надметања одређује надлежно тело. Најновијим изменама Правилника о продаји непокретности и покретности у извршном поступку прописано је да почетна цена за надметање не може бити нижа од минималне цене испод које се непокретност не може продати која је прописана законом.

Сама понуда се сматра прихваћеном када је систем електронске јавне аукције понудиоца обавестио да је његова понуда евидентирана као ваљана.

4.3.5. Прекид поступка електронске продаје због техничких потешкоћа

У случају да се надметање прекине због техничких потешкоћа, односно до техничких недоступности због којих су понудитељи онемогућени да несметано предају понуде у конкретном надметању, и то током последњег сата надметања, током продуженог надметања или у непрекидном трајању дужем од 24 часова током радних дана надметања, надметање се прекида и продужује за један радни дан за сваки од тих случајева.

Техничке недоступности које су разлог за продужење надметања, су оне које су проузроковале недоступност централног система електронске јавне аукције,¹⁶⁶ уколико се по образложеној пријави корисника на контактни центар Агенције извршеној најкасније до 30 минута по завршетку надметања од стране техничког особља Агенције утврди да је дошло до недоступности централног система електронске јавне аукције, односно уколико Агенција самостално утврди недоступност.¹⁶⁷

4.4. Решење о досуди непокретности

Након завршетка електроничке јавне дражбе, Фина израђује и отпрема извештај суду о спроведеној електронској јавној аукцији, прикупљеним понудама и другим потребним подацима.

Након пријема извештаја ФИНА-е, суд утврђује које купац је понудио највећу цену и јесу ли испуњени сви услови за досуду непокретности. О томе суд доноси решење које се

1.000,00 кн и тако даље – сви износи назначени су у члану 20. Правилника о продаји (НН 156/2014, 1/2019, 28/2021)

¹⁶⁶ Централним суставом електроничке јавне дражбе сматра се информатичка опрема и програмска подршка која је у власништву Агенције на централној локацији Агенције.

¹⁶⁷ Техничким недоступностима се не сматрају потешкоће на страни корисника, већ једино техничке потешкоће централног електронског система ФИНА-е.

објављује на огласној табли суда и на веб страници ФИНА-е. Решење о досуди непокретности сматра се достављеним свим лицима којима се доставља закључак о продаји те свим учесницима аукције истеком трећег дана од дана његовог истицања на огласној табли суда.

Купац не може бити јавни бележник, судија или друго лице које службено учествује у поступку продаје.

Купац је дужан да купопродајну цену уплати на посебан рачун ФИНА-е отворен за ту намену, у року одређеном у закључку о продаји. Протеком рока за уплату купопродајне цене ФИНА обавештава надлежно тело о уплаћеном новчаном износу, односно о околности да купопродајна цена није уплаћена у за то одређеном року. У том случају, у решењу о досуди суд ће одредити да ће се непокретност досудити и купцима који су понудили нижу цену, редом према висини цене коју су понудили.¹⁶⁸

4.4.1. Намирење извршног повериоца

Последња извршна радња предвиђена код извршења на непокретности јесте намирење извршног повериоца. Као и до сада претпоставка је да би дошло до намирења је да је решење о досуди непокретности постало правноснажно и да је купац положио купопродајну цену. Из продајне цене намирују се извршни повериоци на чији предлог је одређено извршење, заложни повериоци и када нису пријавили своје потраживање, лица која имају право на накнаду за личне службености и друга права која престају продајом, Република Хрватска, општине, градови и жупаније по основу пореста и других дажбина. (Kontrec, 2014: 10)

4.5. Чување електронске документације

Како је то предвиђено Правилником о начину и поступку provedбе продаје некретнина и покретнина у овршном поступку, ФИНА је дужна да чува сва писмена примљена од стране надлежног органа и писмена која сама Агенција сачини у поступку спровођења продаје у папирнатом облику пет година, односно у електронском облику на одговарајућем медију 10 година.

---

¹⁶⁸ ФИНА: Продаја некретнина на електроничкој јавној дражби, преузето 22.11.2021.
<https://www.fina.hr/prodaja-nekretnina-na-elektronickoj-javnoj-drazbi>

За време трајања поступка електронске продаје непокретности и покретних ствари ФИНА издаје потврде и преписе из система „електроничке јавне дражбе“. Након завршетка електронске аукције ФИНА издаје податке, преписе и потврде из система електронске јавне аукције на писани захтев надлежним органима, странкама у поступку, понудиоцу и уплатиоцу јемства. Надлежно тело не плаћа накнаду за издавање потврда и преписа из система електронске јавне аукције.¹⁶⁹

5. Електронски регистар у извршном поступку

Овршним законом предвиђена је обавеза ФИНА-е да води регистар односно „очевидник“ непокретности и покретности које се продају у извршном поступку. Регистар се води о свим непокретностима које се продају у извршном поступку, а о покретностима уколико је њихова процењена вредност већа од 50.000,00 куна. Регистар је јаван, а доступност уписаних података обезбеђује се електронским путем преко интернета.

5.1. Садржају и начину вођења „очевидника“ некретнина и покретнина које се продају у овршном поступку

Како је на основу одредбе чл. 169 ст. 6 Овршног закона прописана обавеза министра надлежног за правосуђе да донесе Правилник о садржају и начину вођења очевидника, то се по истом и поступило, тако да је дана 18.10.2012.године донет Правилник о садржају и начину вођења очевидника некретнина и покретнина које се продају у овршном поступку¹⁷⁰. Правилник је претрпео одређене измене током 2014. године, обзиром да је тада донет Правилник о изменама и допунама правилника о садржају и начину вођења очевидника некретнина и покретнина које се продају у овршном поступку.¹⁷¹

---

¹⁶⁹ Министар надлежан за послове правосуђе прописује накнаду и начин давања потврда и преписа из система електронске јавне аукције.

¹⁷⁰ Правилник о садржају и начину вођења очевидника некретнина и покретнина које се продају у овршном поступку (НН 115/2012)

¹⁷¹ Правилник о изменама и допунама правилника о садржају и начину вођења очевидника некретнина и покретнина које се продају у овршном поступку (НН 156/2014)

Самим правилником, поред садржаја и начина вођења очевидника непокретности и покретности које се продају у извршном поступку, прописан је и начин доставе података као и начин заштите идентитета странака.

„Очевидник“ непокретности и покретности води се у електронском облику и представља скуп података о некретнинама и покретнинама које се продају у извршном поступку. Сам регистар води ФИНА, док се унос података у регистар врши у Жупанијским коморама и Комори Загреб, за извршна тела с њиховог подручја.

Упис података у регистар Агенција обавља на основу захтева за продају и захтева за упис у регистар који Агенцији достављају надлежни органи.¹⁷² ФИНА је одговорна за истовестност података у „Очевиднику“ са подацима из захтева за продају односно захтева за упис у регистар. Уколико су подаци из захтева за упис у регистар подобни за упис Агенција их објављује у року од 8 дана од дана пријема захтева.¹⁷³

5.1.1 Садржина „очевидника“

Што се тиче садржине регистра, ОЗ¹⁷⁴ предвиђа да „очевидник“ о некретнинама садржи податке о странкама, катастарској парцели, катастарској општини, површини и адреси непокретности, величине појединих њених делова, процењеној вредности и другим условима продаје, док регистар покретности садржи податке о странкама, податке којима се покретна ствар може идентификовати¹⁷⁵, односно о њеној врсти, количини, квалитету¹⁷⁶, о процењеној вредности, другим условима продаје.

Електронски регистар непокретности и покретности може садржати фотографије покретности, фотографије непокретности и нацрте из елабората о процени вредности предмета продаје које ФИНИ достави надлежно тело на предлог странке.¹⁷⁷

---

¹⁷² Прописани обрасци захтева за продају су саставни део Правилника о начину и поступку provedбе продаје некретнина и покретнина у овршном поступку (НН 156/2014, 1/2019, 28/2021)

¹⁷³ Чл. 2.д Правилника о садржају и начину вођења очевидника некретнина и покретнина које се продају у овршном поступку (НН 115/2012 156/2014)

¹⁷⁴ У чл. 169. ОЗ

¹⁷⁵ Уколико се ради о индивидуално одређеној ствари.

¹⁷⁶ Уколико је реч о стварима одређеним по роду.

¹⁷⁷ Фотографије и нацрти морају бити на одговарајућем медију према техничким спецификацијама објављеним на веб страници ФИНА-е

5.1.2 Издавање, чување и прикупљање података из „очевидника“

На писани захтев надлежног тела, извршног повериоца и извршног дужника (који може бити поднет и у електронском облику) Агенција је дужна да изда податке и преписе из „Очевидника“, примењујући притом закон којим се уређује заштита личних података.¹⁷⁸

Агенција тражене податке издаје најкасније у року од 8 дана од дана пријема писменог или захтева у електронском облику и достављене потврде о плаћеној накнади.

Поменути правилником у чл. 5.а је предвиђена дужност Агенције да Очевидник у електронском облику чува трајно.

---

¹⁷⁸ До 25.05.2018.године то је био Закон о заштити особних података (НН 103/03, 118/06, 41/08, 130/11, 106/12), а након тога на снази је Уредба (ЕУ) 2016/679 Европског парламента и Већа од 27.04.2016.године о заштити појединаца у вези са обрадом личних податка и слободном кретању таквих података те стављању ван снаге Директиве 95/46/ЕЗ (Опште уредбе о заштити података), а поред ње на снази је и Закон о provedби Опште уредбе о заштити података (НН 42/18).

III АУТОМАТИЗАЦИЈА ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА У РЕПУБЛИЦИ СЕВЕРНОЈ МАКЕДОНИЈИ

1. Употреба ИКТ у извршном поступку у Републици Северној Македонији

Велики заокрет у преносу овлашћења за спровођење извршења са судова на извршитеље у Македонији направљен је 2005.године доношењем Закона о извршењу.¹⁷⁹ Наиме, судском извршењу које је до тада чинило окосницу извршно-правног система Северне Македоније били су упућени бројни приговори – да је преспоро, ригидно и формализовано, што је блокирало рад судова и резултовало великим бројем нерешених извршних предмета.¹⁸⁰ Међутим, сматра се да се дужина извршног поступка и повећање нерешених предмета нису могли приписати само дисфункционалностима правосудног система проузрокованим неадекватним правним оквиром, него и неповољним и нестабилним социо-економским односима – проблемима у систему наплате, катастрофалној ситуацији у евиденцији непокретности, недовољном броју судија којима је било поверено решавање извршних предмета, неадекватно и слабо образовање судских службеника. Због таквих околности и под датим притиском међународне заједнице Македонија је по узору на холандски модел извршитеља успоставила нови систем у којем кључну улогу има извршитељ – особа која обавља јавна овлашћења одређена законом. (Maganić, 2018: 723-724)

Иако је још 2005. године послове извршења поверила извршитељима, сам извршни поступак од тада је дигитализован у веома малој мери и своди се на вођење електронске евиденције и електронску комуникацију између извршитеља и осталих органа - учесника у извршном поступку.

---

¹⁷⁹ Закон за извршување, Службени весник на РМ бр. 35/05

¹⁸⁰ Према статистичким подацима 31.12.2004. било је 291.700 нерешених извршних предмета. **Invalid source specified.**

2. Извршитељи као носиоци јавноправних овлашћења у поступку извршења

Извршитељ је лице именовано од стране Министарства правде у складу са одредбама Закона о извршењу,¹⁸¹ које врши јавна овлашћења као што су извршење извршних исправа суда, јавног бележника или органа чије је седиште за подручје за које је именован, а обавља и друге послове утврђене законом.¹⁸²

Законом о извршењу регулише правну професију извршитеља кроз неколико аспеката: кроз положај и обим професионалног деловања, кроз услове за бављење професиојом, одговорношћу за штету и осигурање од одговорности за проузроковану штету од стране извршитеља. Делатност извршитеља је регулисана и актима Коморе извршитеља Републике Северне Македоније, пре свега Статутом коморе извршитеља Републике Северне Македоније¹⁸³. Статут садржи низ одредаба од члана 60. до члана 81. којима се уређују права и дужности извршитеља, заменика извршитеља и приправника. Према статуту Коморе извршитеља РСМ извршитељ самостално спроводи радње извршења, независно, непристрасно и слободно на основу закона.¹⁸⁴ Сам Статут упућује на примену другог акта Коморе извршитеља РСМ, а то је Кодекс професионалне етике извршитеља¹⁸⁵. Поред Кодекса професионалне етике, Статут упућује и на Правилник о дисциплинској одговорности и дисциплинском поступку.¹⁸⁶ (Амповска, 2018: 439-441)

Извршитељ је лице које води поступак, односно поступа у циљу извршења одређене одлуке донете у когниционом поступку – грађанском, кривичном или управном. Извршитељ непосредно одлучује о радњама које ће предузети у оквиру својих овлашћења за спровођење решења о извршењу и предузима потребне радње. (Андонов, 2018: 2-5)

---

¹⁸¹ Закон за извршување, „Службени Весник на РМ“ бр. 72/16, 142/16, 233/18 и 14/20 и Одлука на Уставен суд У.бр.143/2016 од 29.11.2017. годин (Службени весник на РМ бр. 178/17) и Одлука на Уставен суд У бр. 135/2016 од 24. 01.2018.године (Службени весник на РМ бр. 26/18) и Одлука на Уставен суд у.бр.94/2019 од 12.05.2020.године у даљем тексту ЗИСМ

¹⁸² Чл. 32 ЗИСМ

¹⁸³ Доступно на <http://kirm.mk/wp-content/uploads/Статут-2019-пречистен-текст1.pdf> , преузето 25.01.2022.године

¹⁸⁴ Чл. 61 Статута Коморе извршитеља РСМ

¹⁸⁵ Доступно на <http://kirm.mk/wp-content/uploads/Кодекс-на-професионална-етика.pdf> , преузето 28.01.2022.године

¹⁸⁶ Доступно на <http://kirm.mk/wp-content/uploads/Правилник-за-работен-ред-и-дисциплина-на-работените-во-КИРМ.pdf>, преузето 28.01.2022.године.

2.1. Услови за именување извршитеља

Услови за изменовање извршитеља прописани су чл. 32 ЗИМ и то су: 1) да је држављанин Републике Северне Македоније; 2) да је пословно способен и да има општу здравствену способност која се докажује уверењем издатим од надлежне здравствене установе из области медицине рада; 3) да је дипломирани правник са преко 300 ЕСП Бодова; 4) да има положен правосудни испит; 5) да има положен испит за извршитеља; 6) да има радно искуство на правним пословима најмање 5 година по завршетку правног факултета; 7) активно владање македонским језиком¹⁸⁷; 8) да није правноснажном пресудом осуђен на безусловну казну затвора преко шест месеци, или да није осуђен на забрану обављања професије, делатности или дужности; 9) дати изјаву пред јавним бележником да ће обезбедити простор и опрему који су потребни за обављање извршних послова; 10) дати изјаву код јавног бележника о свом имовинском стању са свим последицама давања лажног исказа.

2.2. Електронско полагање испита

Један од новитета ЗИСМ из 2016. године јесте било и увођење електронског полагања испита за извршитеље. Провера знања извршитеља врши се сваких 7 година од именувања. Именовани извршитељи у складу са ЗИМ, полагаће први стручни испит за проверу знања најкасније у року од 2 године од дана ступања на снагу новог законског решења.¹⁸⁸

Дана 29.12.2016. године министар правде донео је Правилник за потребан простор и материјално техничку и информациону опрему у просторијама за полагање испита за извршитеље, испита за заменике извршитеља и провере знања извршитеља.¹⁸⁹ Наведеним правилником, између осталог, а у вези са применом ИКТ, предвиђена је да свака од

---

¹⁸⁷ Измена ЗИСМ из 2020. године уклоњен је услов „поседновање меѓународно признатог сертификата за познавање најмање једног од три најчешће коришћена језика у ЕУ (француски, енглески и немачки језик).

¹⁸⁸ Новиот Закон за извршување пред пратениците Новини во предлог – Законот за извршување - Доступно на <https://akademik.mk/novini-vo-predlog-zakonot-za-izvrshuvanje-vonsudska-naplata-na-dolgovi-zadolzhitelno-izvestuvane-pred-blokada/> преузето 03.02.2022. године

¹⁸⁹ [Правилник за потребниот простор и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на квалификациониот испит и испитот за рангирање на извршители, испитот за заменици извршители и стручниот испит за проверка на знањата на извршителите](#) („Службен весник на Република Македонија" бр. 72/16 и 142/16) у даљем тексту Правилник о испиту за извршитеље

просторија у којој се врши полагање мора поседовати најмање 30 персоналних рачунара чији је монитор најмање 19“; - централи сервер са монитором за праћење процеса тестирања и за локално снимање процеса тестирања; - локална комуникациона мрежа; - мрежни прекидач и мрежна камера за снимање испита.¹⁹⁰ Такође, Правилником је предвиђено да просторије за полагање испита имају интернет везу од најмање 10мб/с, намењене за електронско полагање испита и приступ апликацији Министарства правде за спровођење електронског испита.¹⁹¹

2.3. Електронска опрема и простор неопходни за обављање послова извршења

На основу чл. 33 ст. 2 ЗИСМ министар правде донео је Правилник о опреми и потребном простору за обављање послова извршитеља¹⁹² којим је прописана врста опреме и простор потребан за обављање извршитељске делатности. Између осталог, везано за тему правног оквира употребе ИКТ, Правилником је прописано да канцеларија извршитеља мора имати телефонску линију, интернет везу, квалификовани сертификат издат од овлашћеног издаваоца сертификата (токен електронског потписа),¹⁹³ рачунарски сервер и електронску опрему која се може чувати и архиву електронских докумената у информационом систему или на медију који омогућава трајност електронског записа за утврђено време чувања, које је предвиђено Законом о архивској грађи.¹⁹⁴

2.4. Обавезна електронска комуникација извршитеља

Законом о извршењу Републике Северне Македоније у чл. 36 ст. 10 предвиђена је обавеза извршитеља да се пре почетка обављања делатности, електронским путем повеже са Агенцијом за катастар непокретности, Клириншким кућама, банкама, Централним регистром, Управом за вођење матичних књига, Министарством унутрашњим послова и да

---

¹⁹⁰ Чл. 2 Правилника о испиту за извршитеље

¹⁹¹ Најновијим изменама ЗИСМ члан 248 на основу кога је донет Правилник о испиту за извршитеље је избрисан.

¹⁹² Правилник за видот на опремата и просторот потребни за вршење на извршни работа („Службен весник на Република Македонија” бр. 72/16 и 142/16 у даљем тексту Правилник и опреми и просторији за обављање извршитељске делатности

¹⁹³ “Закон за електронски документи, електронска идентификација и доверљиви услуги“ дефинише квалификовани сертификат (токен електронског потписа) као напредни електронски потпис који је настао од средстава за израду квалификованог електронског потписа.

¹⁹⁴ Чл. 5 Правилника и опреми и просторији за обављање извршитељске делатности

електронским путем доставља налоге, записнике за конкретан случај, закључке и друге документе који произлазе из обављања делатности извршитеља.

Изменама ЗИСМ из 2016.године као новитет предвиђена је и обавезна електронска комуникација извршитеља са катастром, чиме ће се знатно скратити време потребно за упис у катастар, али и прикупљање података из њега, што ће повећати ефикасност поступка, а смањити његове трошкове.¹⁹⁵

Нови закон ствара додатне трошкове за извршитеље, који ће морати да обезбеде квалификовани сертификат који издаје овлашћени издавалац (електронски потпис) за електронско потписивање предмета у поступцима пред катастром, али и друге институције и платне оператере како би поједноставили и убрзали поступање пред њима.¹⁹⁶

2.5. Расподела захтева за извршење потраживања из комуналних услуга по основу извршне исправе

У контексту употребе ИКТ у извршном поступку Републике Северне Македоније посебну пажњу завређује поступак извршења потраживања из комуналних услуга на основу извршне исправе. Предлог за извршење у овим поступцима подноси се попуњавањем одговарајуће веб апликације на сајту Коморе извршитеља Републике Северне Македоније. Сам поступак је регулисан Правилником о начину расподеле предмета по извршитељима по Комори, садржини и начину подношења захтева повериоца Комори, садржини одговора Коморе и начину достављања одговора Коморе повериоцу донетом 30.10.2016.године.¹⁹⁷

Пре подношења предлога за извршење потраживања из комуналних услуга надлежном извршитељу, извршни поверилац се обавезује директно код Коморе извршитеља Републике Македоније електронским путем попуњавањем одговарајуће веб апликације на сајту Коморе путем одговарајућег корисничког приступа и лозинку, да поднесе захтев за одређивање надлежног извршитеља коме се подноси захтев за извршење за потраживање по основу комуналних делатности на основу извршне исправе. Захтев за

---

¹⁹⁵ Новиот Закон за извршување пред пратениците Новини во предлог – Законот за извршување - Доступно на <https://akademik.mk/novini-vo-predlog-zakonot-za-izvrshuvanje-vonsudska-naplata-na-dolgovi-zadolzhitelno-izvestuvane-pred-blokada/> Преузето 03.02.2022.године

¹⁹⁶ Наведено у образложењу Закона – Влада Републике Македоније - бр. 42-12916/1 од 20.12.2015.године.

¹⁹⁷ Правилник за начинот на распределба на предметите по извршители од страна на Комората, содржината и начинот на поднесување на барањето на доверителот до Комората, содржината на одговорот на Комората и начинот на доставување на одговорот на Комората до доверителот од 30.10.2016.године. у даљем тексту Правилник о расподели предмета.

именовање извршитеља поверилац подноси електронским путем Комори у радном времену од 08.30 до 16.30 часова од понедељка до петка¹⁹⁸ попуњавањем Захтева за именованье.

Комора извршитеља Републике Македоније је дужна да одмах, а најкасније у року од 48 часова од пријема захтева, достави одговор на захтев повериоца за одређивање надлежног извршитеља коме ће поднети захтев за извршење за потраживања из комуналних услуга, а на основу извршне исправе. По пријему захтева за именованье извршитеља, Комора путем софтверске апликације равномерно одређује извршитеља по азбучном реду презимена извршитеља уписаног у Именик извршитеља, водећи рачуна о надлежностима извршитеља. извршитеља према органу који је издао извршну исправу.¹⁹⁹ Ако је број захтева за именованье надлежног извршитеља за захтеве за извршење захтева за пружање комуналних услуга наведен у захтеву повериоца за именованье извршитеља мањи од броја извршитеља надлежних за поступање, утврђује се решењем извршитељ након првог наредног захтева повериоца следећи извршитељ уписан у Именик извршитеља после извршитеља који је последњи одређен за ту област.

3. Електронски регистри и евиденције у извршном поступку Републике Северне Македоније

Закон о извршењу Републике Северне Македоније предвиђа вођење електронских евиденција и регистара. Пре свега, ЗИСМ помиње електронску евиденцију извршитеља, заменика и помоћника извршитеља, те је у вези са тим донет Правилник о начину вођења електронске евиденције извршитеља, заменика извршитеља и помоћника извршитеља.²⁰⁰

Поред тога, ЗИСМ предвиђа обавезу извршитеља да води регистар примљених захтева за извршење, тако да је донет Правилник о облику, садржају и начину вођења Регистра примљених захтева за извршење.²⁰¹

---

¹⁹⁸ Захтеви поднети по истеку радног времена, односно нерадним даном, сматрају се примљеним у Комори првог наредног радног дана.

¹⁹⁹ Предвиђено чл. 5 Правилника о расподели предмета.

²⁰⁰ Правилник за начинот на водење на електронската евиденција на извршителите, замениците на извршителите и помошниците на извршителите („Службен весник на Република Македонија" бр. 72/16 и 142/16), у даљем тексту Правилник о електронској евиденцији извршитеља.

²⁰¹ Правилник за формата, содржината и начинот на водењето на уписникот за примените барања за извршување („Службен весник на Република Македонија" бр. 72/16 и 142/16) у даљем тексту Регистар примљених захтева за извршење.

Такође, у делу електронских евиденција које су у извршном поступку извршитељи дужни да воде може се сврстати и обавеза извршитеља о састављању извештаја о раду, што је регулисано чл. 56 ЗИСМ.

3.1. Електронска евиденција јавних извршитеља, заменика и помоћника извршитеља

Правилником о електронској евиденцији извршитеља²⁰² уређен је начин вођења електронске евиденције извршитеља, заменика и помоћника извршитеља. Евиденција се води на софтверу који омогућава праћење сваког појединачног уноса податка, заштићеног од неовлашћених промена у складу са прописима за електронску заштиту података.

У евиденцији се воде следећи подаци: лично име, датум рођења и седиште извршитеља датум именовања; подручје основног суда за који је именован,²⁰³ изречене дисциплинске мере;²⁰⁴ лично име, датум рођења заменика или помоћника и име извршитеља у чијој канцеларији ради.

3.2. Електронски регистар примљених захтева за извршење

За све примене захтеве за извршење, извршитељ је у обавези да води Регистар примљених захтева за извршење у електронској форми.²⁰⁵

Правилником о облику, садржају и начину вођења Регистра примљених захтева за извршење²⁰⁶ прописано је да извршитељ води Регистар у електронској форми, уредно и благовремено, по пријему захтева, односно по преузимању сваке појединачне извршне радње.

Регистар се води на софтверу који омогућава праћење сваког појединачног уноса података, заштићен од неовлашћених измена у складу са прописима за електронску заштиту података.

---

²⁰² Доступно на <http://www.slvesnik.com.mk/Issues/a8235101a0194ca7ad82d9ffe8e806ef.pdf> стр. 192, преузето 03.02.2022.године.

²⁰³ Подаци о личном имену, датуму рођења, седишту, датуму именовања и подручју за које је одређен извршитељ, уписују се након Решења о именовању извршитеља.

²⁰⁴ Подаци који се односе на дисциплинске мере извршитеља, заменика или помоћника извршитеља у евиденцију се уводе тек након достављања решења од стране Дисциплинске комисије при Комори извршитеља Републике Македоније.

²⁰⁵ Чл. 45 ЗИСМ

²⁰⁶ Доступан на <http://www.slvesnik.com.mk/Issues/a8235101a0194ca7ad82d9ffe8e806ef.pdf> стр. 192 преузето 03.02.2022.године.

3.3. Извештај о раду извршитеља

Извршитељ је обавезан да Министарству, у електронској форми, доставља тромесечне извештаје о свом раду и то најкасније десет дана по истеку тромесечја.²⁰⁷

Извршитељ подноси Комори извршитеља годишњи писмени извештај о свом раду у претходној години, најкасније до 15. марта текуће године који садржи број примљених захтева за извршење, број реализованих извршних исправа у текућој години, укупан број реализованих извршних докумената, износ прикупљених средстава (таксе и награде), износ трошкова за рад извршитеља и остварену нето добит. Комора доставља збирни годишњи извештај Министарству најкасније до 01.априла за рад свих извршитеља. Извршитељ је дужан да уз писмени извештај достави и копију завршног рачуна достављен Управи јавних прихода.

Министарство правде објавило је Извештај о спроведеним извршењима за 2019. годину. Према појединачним тромесечним извештајима извршитеља пристиглим на мејл адресу, у извештају који је објавило Министарство правде наводи се да је укупан број активних извршних захтева за извршење из претходних периода 968.076, док је укупан број захтева за извршење примљено у кварталном периоду је 121.244.²⁰⁸

---

²⁰⁷ Форму и садржај извештаја уврђује Комора извршитеља Републике Северне Македоније.

²⁰⁸ Академик. Мк -Годишен извештај за извршување, преузето 21.02.2022.године – <https://akademik.mk/godishen-izveshtaj-za-izvrshuvane/>.

IV СЛИЧНОСТИ И РАЗЛИКЕ ПРАВНИХ ОКВИРА УПОТРЕБЕ ИКТ У ИЗВРШНИМ ПОСТУПЦИМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, ХРВАТСКЕ И СЕВЕРНЕ МАКЕДОНИЈЕ

Посматрано са историјског аспекта, након дисолуције некадашње Савезне федеративне државе Југославије (СФРЈ), нове и самосталне државе наследиле су судски систем извршења који је више деценија био присутан на овим просторима. У одређеном временском периоду након осамостаљења, све државе бивше Југославије преузеле су и примењивале некадашњи савезни Закон о извршном поступку из 1978. године. Према том закону, грађанскоправно извршење било је у искључивој надлежности суда. Једна по једна, поменуте државе усвајају нове институционалне оквири извршења, најпре одредбама којима извршни поступак престаје бити у надлежности судова и поверава се извршитељима – и то најпре у Македонији Законом о извршењу из 2005. године, затим у Републици Хрватској доношењем Овршног закона 2010. године, док је у Републици Србији то извршено доношењем Закона о извршењу и обезбеђењу 2011. године, а затим након тога у тим државама се полако приступа аутоматизацији поступка. (Zoroska-Kamilovska, 2013: 447-477)

Упоредном анализом тренутно досегнутих нормативних оквири употребе ИКТ у правним системима Србије, Хрватске и Македоније, утврђено је да се правни оквири употребе ИКТ у извршним поступцима Србије и Хрватске, иако садрже другачија решења о појединим питањима, не разликују у великој мери, док је законски оквир примене ИКТ у Македонији још увек на почетку самог процеса имплементације и у овом тренутку заостаје у погледу аутоматизације за извршним поступцима Србије и Хрватске.

Анализом сваког од новитета аутоматизације извршења, а као првог међу њима, дигитализацијом достављања утврђено је да је у правним системима Републике Србије и Хрватске ово питање решено на идентичан начин. Успостављањем електронске огласне табле у Србији, односно електронске огласне плоче у Хрватској, формиран је правни оквир електронског достављања. За разлику од Србије и Хрватске, Закон о извршењу Републике Северне Македоније не садржи никакве одредбе у погледу дигитализације достављања, чиме се потврђује заосталост законског оквири дигитализације извршења Републике Северне Македоније у односу на Србију и Хрватску.

Следећи новитет у вези употребе ИКТ који је био предмет анализе јесте могућност подношења електронског предлога за извршење. Као и код дигитализације достављања, одредбе које се односе на могућност подношења електронског предлога за извршење су у извршним законодавствима Србије и Хрватске у великој мери идентичне. Закони о извршењу обеју држава прописују могућност подношења електронских предлога, с тим да је у Хрватској детаљније описана сама процедура подношења електронског предлога за извршење. За разлику од њих, у Републици Северној Македонији је Законом о извршењу прописана могућност подношења електронског предлога за извршење једино за извршење потраживања из комуналних делатности и то попуњавањем посебне веб апликације на сајту Коморе извршитеља.

У погледу електронске комуникације између учесника извршних поступака, правни оквири Србије, Хрватске и Северне Македоније су на приближно истом нивоу, и сви садрже одредбе којима је регулисан начин електронске комуникације.

Једине веће разлике у примени ИКТ у извршним поступцима између одабраних држава уочене су у погледу електронског јавног надметања. За разлику од Републике Србије, код које поступак електронске јавне аукције води јавни извршитељ, преко портала „е-Аукција“, у Републици Хрватској је сам поступак електронске јавне дражбе поверен посебној Финансијској агенцији ФИНА – преко које се електронским путем спроводи поступак електронске јавне аукције. Извршно законодавство Републике Северне Македоније за сада, још увек не садржи одредбе које уређују могућност и начин електронске јавне продаје.

Одредбе извршних закона одабраних држава, које се односе на вођење електронских евиденција и електронских регистара су у великој мери идентичне и њима је на један заокружен начин регулисано њихово вођење.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Циљ овог рада био је да се утврди докле се досегло у процесу имплементације ИКТ у позитивно-правни систем Републике Србије, Републике Хрватске и Републике Северне Македоније. Анализом нормативних аката који регулишу материју извршног процесног права у прошлости и позитивноправних прописа, уочено је да се важећи законски прописи којима се уређују извршни поступци у државања бивше Југославије које су биле предмет анализе у овом раду могу оценити као велики корак напред у процесу аутоматизације извршног поступка, остављајући простора, могућности и тежње да у релативно блиској будућности цео извршни поступак буде у потпуности аутоматизован. Будући да живимо у свету у коме информационе и комуникационе технологије представљају нашу свакодневницу и потребу, не постоји разлог зашто правосуђе, а конкретно и извршни поступак не би искористили све предности које нам њихова употреба омогућава.

Све поменуте кључне новине које су унете у законодавство поменутих држава бивше Југославије у погледу аутоматизације поступка, дефинитивно за циљ имају његово убрзање, транспарентност и поједностављивање. Имајући у виду чињеницу да је део становништва ових држава информатички неписмен поставља се питање могућности примене предвиђених информационо- комуникационих решења. Међутим, као и свему, и информационим решењима у извршном поступку треба дати времена, будући да се ради о стварима, које ће на несумњив начин олакшати сам поступак.

Имплементацијом ИКТ у извршне поступке Републике Србије, Републике Хрватске и Републике Северне Македоније, пратећи примере развијених земаља значајно ће се допринети унапређењу ефикасности и омогућити реализација постављених циљева у погледу даље аутоматизације. На тај начин ће се изградити систем у коме ће поступак извршења бити у потпуности дигитализован. Почев од подношења предлога за извршење у електронском облику, кроз електронску комуникацију учесника током читавог поступка, електронску продају непокретности и покретних ствари, до потпуног намирења извршних поверилаца.

ПОПИС КОРИШЋЕНЕ ЛИТЕРАТУРЕ

- Aras Kramar, S. (2017). Zaštita ovršenika u svjetlu novina u ovrsi na nekretnini. *Pravni vjesnik god. 33 br. 3-4*, 10.
- Bodul, D., & Brkić, A. (2020). Digitalizacija građanskog sudovanja: e-pravosuđe kao instrument gospodarske konkurentnosti. *Suvremeni izazovi EU, Republike Hrvatske i zemalja Zapadnoga Balkana, Sveučilište u Rijeci*, 15.
- Janjiš Šabić, T. (2015). Provođenje elektroničke javne dražbe u ovršnom postupku. *Informator, br.6366*, 15.
- Kontrec, D. (2014). Ovrha na nekretnini. *Hrvatska gospodarska komora - sektor za trgovinu - Dvadeset i treći forum poslovanja nekretninama*.
- Maganić, A. ((2018)). Dejudalizacija ovršnog postupka u Hrvatskoj i nekim zemljama njenog okruženja. *Zbornik PFZ, 68, (5-6) 707-737*, p. 719.
- Maganić, A. (2020). Primjena elektroničke tehnologije u parničnom postupku. *Novine u parničnom procesnom pravu - Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti - Znanstveno vijeće za državnu upravu, pravosuđe i vladavinu prava*, 79.
- Maganić, A. (2020). Utjecaj epidemije bolesti COVID-19 na sudske postupke. *Informator: instruktivno-informativni list za ekonomska i pravna pitanja*, 3.
- Menđušić Škugor, E. (2018). Quo vadis, Fina? Teškoće u provedbi agencijske ovrhe. *Zbornik radova Veleučilišta u Šibeniku br.1*.
- Poretti, P. (2017). Uloga javnih bilježnika u pravu EU-a s osvrtom na sudsku praksu. *Javni bilježnik - br. 23 No.46*, 13.
- Zoroska-Kamilovska, T. (2013). Reforme sistema izvršenja u državama regiona - konceptualne sličnosti i razlike, kontroverze i dileme. *Zbornik radova "Harmonizacija građanskog prava u regionu"*, 447-477.
- Амповска, М. (2018). Осигуравање од одговорности на извршителот во македонското право. *Општествениите промени во глобалниот свет - Зборник на трудови, Универзитет "Гоце Делчев" - Штип, Правен факултет Штип*, 439-441.
- Андонов, Д. (2018). Извршување заради наплата на парнично побрување. *Student's social science journal - Goce Delcev University Stip*, 2-5.

- Бодирога, Н. (2017). Нови извршни поступак. In Н. Бодирога, *Нови извршни поступак* (р. 262). Београд: Универзитет у Београду - Правни факултет.
- Деретић, Ј. (2019). Нова решења - аутоматизација извршног поступка. *Iustitia - Часопис удружења судија и тужилаца Србије и удружења судијских и тужилачких помоћника Србије*, 13.
- Јаневски, А. (2013). Достава према закону о парничном поступку Републике Македоније и његовим Новелама. *Зборник ПФЗ*, 63, 648.
- Милутиновић, Ј. (2020). Новине у поступку извршења и обезбеђења. *Бранич - Часопис за правну теорију и праксу Адвокатске коморе Србије*, 89-109.
- Митровић, Ђ. (2017). На путу ка благостању 4.0 - Дигитализација у Србији. *Friedrich-Ebert-Stiftung Beograd - Analiza*, 1.
- Николић, М. (2019). *Закон о извршењу и обезбеђењу са приказом и коментаром измена (Сл.гласник РС, бр. 54/2019.) и моделима нових и усклађених аката*.
- Петрушић, Н. (2006). Syberjustice: потенцијали и изазови вансудског решавања спорова онлине. стр. 3.
- Ракић-Водинелић, В. (2011). Закон о парничном поступку Србије 2011. *Правни записи год II, бр. 2- Правни факултет Универзитета Унион*, 527.
- Станковић Г., П. Д. (2020). *Коментар Закона о извршењу и обезбеђењу - Са одабраном судском праксом и примерима поднесака и одлука*. Београд: Службени Гласник.
- Станковић, Г. (2007). *Грађанско процесно право, друга свеска - Ванпарнично и извршно процесно право*. Ниш.
- Стратегија о е-правосуђу за период 2019-2023. (2019). 2019-2023 Strategy on e-Justice. *Official Journal of the European Union C 96/3*, 1-2.
- Трешњев, А. (2019). Осврт Коморе Јавних извршитеља на Закон о изменама и допунама закона о извршењу и обезбеђењу (Сл.гласник РС бр.54/2019). *Часопис удружења судија и тужилаца Србије и удружења судијских и тужилачких помоћника Србије*, 16-19.

ПОПИС ОСТАЛЕ ИСТРАЖИВАЧКЕ ГРАЂЕ:

NOTICES FROM EUROPEAN UNION INSTITUTIONS, BODIES, OFFICES AND AGENCIES COUNCIL 2019-2023 Strategy on e-Justice (2019/C 96/04), Преузето 13.09.2020

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0313\(01\)&rid=7](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0313(01)&rid=7)

2019-2023 Action Plan European e-Justice (2019/C 96/05) Преузето 14.09.2020

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0313\(02\)&rid=6](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0313(02)&rid=6)

Функционална анализа правосуђа у Србији, Мултидонаторски поверенички фонд за подршку сектору правосуђа у Србији, 2014 - Преузето 15.09.2020

https://www.vk.sud.rs/sites/default/files/attachments/Funkcionalna%20analiza%20pravosudja%20u%20Srbiji_0.pdf

Акциони план за поглавље 23 – Правосуђе и основна права, Преговарачка група за поглавље 23, 2015 - Преузето 15.09.2020

<https://www.mpravde.gov.rs/files/Revidirani%20AP23%202207.pdf>

Смернице развоја ИКТ система у сектору правосуђа, 2016, 1.1, Преузето 19.09.2020.

https://www.mpravde.gov.rs/files/IT%20Development%20Guidelines%20in%20Justice%20Sector_SER.pdf

European E-justice: Судске дражбе – Хрватска - Преузето 21.06.2021.

https://e-justice.europa.eu/content_judicial_auctions-473-hr-maximizeMS-hr.do?member=1

Трибине Правног факултета Свеучилишта у Загребу и Клуба правника града Загреба – „Е – ДРАЖБА: ИЗАЗОВИ У ПРАКСИ“ - Преузето 21.06.2021.

<https://www.pravo.unizg.hr/images/50018592/226%20Pezelj%20prosinac.pdf>

FINA - Проведба продаје некретнина и покретнина електроничком јавног дражбом путем Финансијске агенције, Преузето 22.06.2021. –

<https://www.fina.hr/documents/52450/129460/Brosura+PONIP+2019.pdf/3d152279-416c-1bfc-4668-e24e16b9ebce>

Трибине Правног факултета Свеучилишта у Загребу и Клуба правника града Загреба – „УЛОГА ФИНА-Е У ОВРСИ“ Преузето 23.06.2021.

<https://www.pravo.unizg.hr/images/50018419/211%20Plak%20ozujak%20L.pdf>

World Bank Group – Kingdom of the Netherlands - ВО ПРИЛОГ НА ЕФЕКТИВНО ИЗВРШУВАЊЕ НА НЕСПОРНИ ПАРИЧНИ ПОБАРУВАЊА: ЛЕКЦИИ ОД ИСТОЧНА И ОД ЦЕНТРАЛНА ЕВРОПА - Преузето 20.06.2021.

<https://documents1.worldbank.org/curated/en/257551505145423606/pdf/117415-MACEDONIAN-64p-Effective-Enforcement-of-Uncontested-Claims-MKD.pdf>

Прописи:

Уредба о начину учешћа оптуженог на главном претресу у кривичном поступку који се одржава за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020. Године - 05 број 53-2977/2020

Закон о извршењу и обезбеђењу ("Сл. гласник РС", бр. 106/2015, 106/2016 - аутентично тумачење, 113/2017 - аутентично тумачење и 54/2019

Правилник о организацији и поступку електронског јавног надметања, Службени гласник РС, бр. 14/20

Закон о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању ("Сл. гласник РС", бр. 94/2017)

Закон о Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС”, бр. 55/04, 111/09 и 99/11).

Правилник о начину вођења евиденције о поступцима извршења и обезбеђења и финансијском пословању јавног извршитеља, начину извештавања, садржини извештаја о раду јавног извршитеља и начину поступања са архивом - "Службени гласник РС", бр. 37 од 9. априла 2016, 50 од 29. јуна 2018, 47 од 28. јуна 2019, 6 од 24. јануара 2020, 105 од 5. августа 2020, 152 од 18. децембра 2020

Правилник о надзору над радом јавних извршитеља „Службени гласник РС“, бр.32 од 30. марта 2016.

Правилник о поступку добровољног намирења новчаног потраживања пре покретања извршног поступка „Службени гласник РС“ број 90 од 20.децембра 2019.

Овршни закон, прочишћени текст, Народне Новине 112/2012, 25/2013, 93/2014, 55/2016, 73/2017, 131/2020

Правилник о начину и поступку provedбе продаје некретнина и покретнина у овршном поступку, Народне Новине 156/2014

Правилник о обрасцима у овршном поступку, начину електроничке комуникације између судионика и начину дојеле предмета у рад јавном билежнику, Народне Новине 43/2021

Правилник о начину и поступку provedбе оврхе на новчаним средствима, Народне Новине 71/2018

Закон за извршување, пречистен текст „Службен весник на РМ“ бр.72/16, 142/16, 233/18 и 14/20

Правилник за формата и содржината на таблата за означување на службената просторија на извршителот, печат, штембил, пломба, потпис, дигитален сертификат на извршителот и заменикот и начин на нивно користење “Службен весник на РМ” бр. 72/2016 и 142/16”

Правилник за начинот на распределба на предметите по извршители од страна на Комората, содржината и начинот на поднесување на барањето на доверителот до Комората, содржината на одговорот на Комората и начинот на доставување на одговорот на Комората до доверителот “Службен весник на РМ” бр. 226/2016”

Правилник за формата на налозите, заклучоците, записниците, барањата, службените белешки, потврдите и другите акти кои ги изготвува извршителот при преземањето на извршните дејствија “Службен весник на РМ” бр. 226/2016;

Правилник за формата, содржината и начинот на водењето на Уписникот за примените барања за извршување “Службен весник на РМ” бр. 226/2016;

Правилник за начинот на водење на електронската евиденција на извршителите, замениците на извршителите и помошниците на извршителите “Службен весник на РМ” бр. 226/2016;

Правилник за формата и содржината на легитимацијата на извршителот и заменикот на извршителот, начинот на нејзиното издавање, одземање и поништување “Службен весник на РМ” бр. 226/2016;

Правилник за видот на опремата и просторот потребни за вршење на извршни работи; Правилник за потребниот простор и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на квалификациониот испит и испитот за рангирање на извршители, испитот за заменици извршители и стручниот испит за проверка на знаењата на извршителите “Службен весник на РМ” бр. 226/2016;

Правилник за начинот на вршење надзор над работата на Комората на извршители на Република Македонија и на извршителите “Службен весник на РМ” бр. 226/2016;

Електронски извори:

The Fourth Industrial Revolution: what it means, how to respond, Преузето 12.09.2020.
<https://www.weforum.org/agenda/2016/01/the-fourth-industrial-revolution-what-it-means-and-how-to-respond>

Подаци са сајта Републичког завода за статистику – Истраживање о употреби информационо-комуникационих технологија меѓу појединцима – подаци о употреби рачунара, мобилног телефона као и интернета меѓу појединцима - Преузето 12.09.2020
<https://www.stat.gov.rs/sr-latn/oblasti/upotreba-ikt/upotreba-ikt-pojedinci/>

Cyberjustice Laboratory, Преузето 14.09.2020
<https://www.cyberjustice.ca/en/%20laboratoire/presentation/>

Пројекат „Онлине суђење – предности суђења на даљину“ реализује Форум судија Србије под покровителством Фонда за регионално партнерство Краљевине Холандије (NFRP-MATRA) <https://forumsudija.org.rs/sudenje-na-daljину.a167.html>

Измене Закона о Извршењу и обезбеђењу – искорак у дигиталну еру, Лапчевић Александра, 2019, стр. 6 - Преузето 23.09.2020 <https://zuniclaw.com/izmene-zakona-o-izvrsenju-obezbedjenju/>

Водич за примену Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу, Бодирог Никола, 2019, стр.8, Преузето 20.09.2020.

<https://www.mpravde.gov.rs/files/Vodic%20za%20primenu%20Zakona%20o%20izmenama%20i%20dopunama%20Zakona%20o%20izvršenju%20i%20obezbedjenju.pdf>

USAID Пројекат владавине права – Електронска огласна табла суда за поступак извршења - Преузето 29.09.2020 <https://www.rolps.org/vesti/elektronska-oglasna-tabla-suda-za-postupak-izvršenja>

Прилог 2 уз Предлог Закона о измени и допуни закона о извршењу и обезбеђењу – Кључна питања за анализу постојећ стања и правилно дефинисање промене која се предлаже, стр.6 Преузето 23.10.2020.

<http://vs3836.cloudhosting.rs/misljenja/1556/ana/AEP%20dopuna%201%20ZOIO%2011.06.2019%20final%201.pdf>

Министарство правде: „Почела примена платформе „е-Аукција“ Преузето 01.11.2020. <https://www.mpravde.gov.rs/vest/30558/pocela-primena-platforme-e-aukcija.php>

Портал е-Аукција почео са радом – Преузето 01.11.2020. <https://www.prlegal.rs/sr/portal-e-aukcija-pocao-sa-radom/>

Република Србија Министарство Правде - бр. 404-02-00038/2020-12/3 – Конкурсна документација за јавну набавку услуга у отвореном поступку – Одржавање и унапређење система „е-Аукција“ – Редни бр.7/2020 Преузето 02.11.2020. - https://www.drzavnauprava.gov.rs/files/3%20конкурсна%20документација_јн%207.pdf

Водич за квалификовани електронски потпис у Србији, Преузето 05.11.2020. <https://statt.rs/sr/vodic-za-kvalifikovani-elektronski-potpis-u-srbiji/>

Измене закона о извршењу, Преузето 12.11.2020. <http://efektiva.rs/aktuelnosti-efektiva/potrosaci-aktuelnosti/izmene-zakona-o-izvršenju/>

Министарство финансија, Обавештење о намери подношења предлога за извршење, Преузето 15.11.2020. <https://www.mfin.gov.rs/dokumenti/obrazac-1-obavestenje-o-nameri-podnosenja-predloga-za-izvršenje/>

Агенција за привредне регистре – о Регистру судских забрана, Преузето 14.12.2020.. <https://www.apr.gov.rs/registri/sudske-zabrane/o-registru.2341.html>

Параграф лекс: Правосудни-информациони систем (ПИС) <https://www.paragraf.rs/dnevne-vesti/091219/091219-vest10.html>

IusInfo: Nove izmjene Ovršnog zakona prema Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona Преузето 21.06.2021. <https://www.iusinfo.hr/aktualno/u-sredistu/43652>

Seminar.hr: Izmjene-dopune-ovrsnog-zakona Преузето: 21.06.2021 <https://seminar.hr/izmjene-dopune-ovrsnog-zakona/>

FINA: „e-Blokade za građane” Преузето: 21.06.2021.

<https://www.fina.hr/e-blokade-za-gradane>

Савјетовање о нацрту приједлога овршног закона – Преузето 24.06.2021.

<https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=9961>

Министарство Правосуђа и управе Републике Хрватске – Одржано излагање Исказа о процјени учинка за Нацрт и Нацрт приједлога Овршног закона – Преузето 22.06.2021.

<https://mpu.gov.hr/vijesti/odrzano-izlaganje-iskaza-o-procjeni-ucinka-za-nacrt-i-nacrt-prijedloga-ovrsnog-zakona/21092>

САЖЕТАК И КЉУЧНЕ РЕЧИ

Рад је посвећен употреби информационих и комуникационих технологија у извршним поступцима Републике Србије, Републике Хрватске и Републике Северне Македоније. Идеја за рад проистекла је из чињенице да смо последњих деценија сведоци невероватног развоја дигиталних технологија, а под утицајем развоја ИКТ промене и новитети нису заобишле ни извршни поступак.

У раду су анализиране законске одредбе којима су ИКТ имплементирани у извршне поступке у Републици Србији, Хрватској и Северној Македонији, а то су пре свега одредбе које се односе на електронско достављање, електронско подношење предлога за извршење, спровођење електронске јавне аукције, и вођење електронских регистара.

У раду су мапирани сличности и разлике конституисаних правних оквира примене информационих и комуникационих технологија у извршним поступцима у поменутим државама бивше Југославије. Кроз анализу законских одредби које се односе на употребу ИКТ, утврђено је како је увођење дигитализације утицало на целокупан извршни поступак и на све учеснике у њему, као и то колико се тиме утицало на повећање ефикасности извршног поступка, а колико је проблема у пракси донело.

Упоредном анализом нормативних оквира употребе ИКТ у правним системима Србије, Хрватске и Северне Македоније, утврђено је да се правни оквири употребе ИКТ у извршним поступцима Србије и Хрватске, иако садрже другачија решења о појединим питањима, не разликују у великој мери, док је законски оквир примене ИКТ у Северној Македонији још увек на почетку самог процеса имплементације и у овом тренутку заостаје за извршним поступцима Србије и Хрватске.

Све новине у погледу примене ИКТ које су унете у законодавство поменутих држава бивше Југославије, дефинитивно за циљ имају његово убрзање, транспарентност и поједностављивање.

Имплементацијом ИКТ у извршне поступке Републике Србије, Републике Хрватске и Републике Северне Македоније, пратећи примере развијених земаља значајно ће се допринети унапређењу ефикасности и омогућити реализација постављених циљева у погледу даље аутоматизације.

Кључне речи: извршни поступак, информационе и комуникационе технологије, ИКТ, електронско јавно надметање,

SUMMARY AND KEYWORD

THE LEGAL FRAMEWORK OF THE USE OF ICT IN ENFORCEMENT PROCEEDINGS IN SELECTED COUNTRIES OF EX- YUGOSLAVIA (THE REPUBLIC OF SERBIA, THE REPUBLIC OF CROATIA AND THE REPUBLIC OF NORTHERN MACEDONIA)

The paper is devoted to the use of ICT in the enforcement proceedings of the Republic of Serbia, the Republic of Croatia, and the Republic of Northern Macedonia. The idea for the work came from the fact that in the last decades we have witnessed the incredible development of digital technologies, and under the influence of the development of ICT, changes and innovations have not bypassed the enforcement procedure.

The paper analyzes the legal provisions for the implementation of information and communication technologies in enforcement proceedings in the Republic of Serbia, Croatia, and Northern Macedonia, and these are primarily provisions relating to electronic submission, electronic submission of proposals for execution, conducting electronic public auctions. and maintaining electronic registers.

The theoretical significance of the paper is in the comprehensive analysis of the similarities and differences of the constructed legal frameworks for the application of information and communication technologies in enforcement proceedings in the mentioned countries of the former Yugoslavia.

Through the analysis of the legal provisions of the mentioned countries related to the use of ICT, it will be determined how the introduction of digitalization affected the entire enforcement process and all participants in it, as well as how much it affected the efficiency of enforcement proceedings and how many problems in practice brought. A comparative analysis of currently achieved normative frameworks for the use of information and communication technologies in the legal systems of Serbia, Croatia, and Macedonia, found that the legal framework for the use of ICT in enforcement proceedings in Serbia and Croatia, although containing different solutions on certain issues, do not differ much. The legal framework for the implementation of ICT in Macedonia is still at the beginning of the implementation process and is currently lagging behind the enforcement procedures of Serbia and Croatia.

All novelties regarding the application of information and communication technologies that have been introduced into the legislation of the mentioned countries of the former Yugoslavia, definitely aim at its acceleration, transparency, and simplification.

Implementing information and communication technologies in the enforcement procedures of the Republic of Serbia, the Republic of Croatia, and the Republic of Northern Macedonia, following the examples of developed countries, will significantly contribute to improving efficiency and enable the realization of set goals for further automation.

Keywords: enforcement procedure, information and communication technologies, ICT, electronic public bidding,

БИОГРАФИЈА СТУДЕНТА

Стефан Пешић рођен је у Лесковцу 21.02.1995.године. Завршио је Средњу Економску школу „Ђука Динић“ у Лесковцу 2014.године са одличним успехом и као носилац Вукове дипломе.

Основне академске студије на Правном факултету у Нишу уписао је 2014.године и завршио 20.05.2019.године са просечном оценом 8,03. Током основних академских студија био је учесник пројекта „Практични правници“.

Школске 2019/2020. године је уписао мастер академске студије (ужа грађанскоправна научна област) на Правном факултету Универзитета у Нишу.

По завршетку основних академских студија обавио приправнички стаж у канцеларији адвоката Мирослава Савића у Лесковцу. Дана 28.01.2022. године положио је правосудни испит у Београду, а дана 22.03.2022.године и адвокатски испит у Нишу.

Говори српски и енглески језик.

**ИЗЈАВА О ИСТОВЕТНОСТИ
ШТАМПАНОГ И ЕЛЕКТРОНСКОГ ОБЛИКА МАСТЕР РАДА**

Име и презиме аутора мастер рада: Стефан Пешић

Наслов мастер рада: Правни оквир употребе ИКТ у извршним поступцима у одабраним државама бивше Југославије (Републике Србије, Републике Хрватске и Републике Северне Македоније)

Ментор: Проф. др Невена Петрушић

Изјављујем да је електронски облик мастер рада у pdf формату истоветан штампаном облику, који сам предао Правном факултету Универзитета у Нишу.

У Нишу, _____

Потпис аутора

_____

ИЗЈАВА О АУТОРСТВУ И ОДОБРАВАЊУ ОБЈАВЉИВАЊА МАСТЕР РАДА

Изјављујем да је мастер рад, под насловом Правни оквир употребе ИКТ у извршним поступцима у одабраним државама бивше Југославије (Републике Србије, Републике Хрватске и Републике Северне Македоније) пријављен и одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу:

- резултат сопственог истраживачког рада;
- да овај мастер рад у целини, нити у деловима, нисам пријављивао на другим факултетима, нити универзитетима;
- да нисам повредио ауторска права, нити злоупотребио интелектуалну својину других лица.

Дозвољавам да се овај мастер рад чува у библиотеци и објави на сајту Правног факултета Универзитета у Нишу, са подацима о датуму одбране и комисији пред којом је рад брањен.

Аутор мастер рада: Стефан Пешић

У Нишу, _____

Потпис аутора
